

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 26.

JOLIET, ILLINOIS, 23. FEBRUARJA 1917

LETNIK XXVI

Wilson namerava strogo nastopiti.

Pojde pred kongres, da pojasni položaj in naprosi polnomočja za nastop proti Nemčiji.

NOVICE Z EVROPSKIH FRONT.

Topniški boji povsod živahniji, ali pehotnih spopadov le malo.

Washington, D. C., 21. feb. — Odločna poostreitev zadržanja zavezne vlade napram Nemčiji je bila opazna danes.

Vladni uradniki so izražali mnenje, da bo predsednik Wilson pojasnil položaj pred kongresom morebiti v petek ali soboto, a menda ne pozneje, nego v ponedeljek, s tem dvojnimi nameni.

Da dobi izrečno pooblastilo za ozir na bližajoči se odhod kongresnikov iz Washingtona, uporabiti oboroženo silo deželno v zaščito Američanov in ameriških ladij v pasovih submarinske vojne.

Da se pokaže stalnice kongresa glede vprašanja o zaščiti ameriških pravic na širokem morju z ozirom na do ločitev odgovornosti za slučaj, da se mu ne podeli polnomočje za ukrepite, ki utegnejo postati potrebne.

Eden glavnih svetovavcev predsednikovih je rekel noč, da se bo vlada zadovoljila samo potem, če Nemčija prekliče svoj proglas z dne 31. jan. glede submarinskega vojskovanja.

Laška fronta.

Rim, 19. feb. — Ob vsej fronti je bilo običajno topniško bojevanje z manjšimi praskami. Nekaj jetnikov smo dobili v naše roke.

Rim, 20. feb. — Sprat je sovražnik prodrl skozi galerije, izkopane pod snegom, v enega naših zakopov blizu Eastre Deblo Pastorelle. Po ljutem spopadu od moža do moža je bil sovražnik odbit z znatno izgubo, zapustivši nekaj ujetnikov v naših rokah.

Včeraj smo zopet obstreljevali železniško postajo Trbiž. Na ostali fronti so bili topniški dvoboji, ki so bili silnejši vzhodno od Gorice in na Krasu.

Dunajsko vojno poročilo.

Berlin, 20. feb. (Brezlično v Say-

ville. — Dnevno poročilo avstro-ogrškega vojnega vodstva z dne 19. feb. pravi:

"Italijansko bojno torišče: V več odsekih pogrsko fronte je sovražno topništvo v zadnjih dneh razvijalo živahnije delavnost. Trbiž je bil ponovno obstreljevan. Z nekega podjetja proti sovražnim postojankam vzhodno od Monte Cedbio in severno od Assia so dovedle patrle pešpolka št. 73 davi 22 ujetnikov."

Laško topništvo delavneje.

Dunaj, 20. feb. — Laška fronta: Včeraj popoldne je sovražno topniško streljanje naraslo na fronto med Plavami in morjem. Zvečer so bili samo nenadni osamljeni razpoki izstrelkov. Ob tirolski fronti je bila italijanska artiljerija delavnejša nego navadno, posebno v odseku med krajema Torgole in Loppio.

Makedonska fronta.

Berlin, 19. feb. (Brezlično v Sayville. — Makedonska fronta: Bile so prasko med predstražami in tupahtim topniško streljanje. Dva sovražna zrakoplova sta bila zbita.

London, 20. feb. — Dva italijanska bataljona sta zasedla Konico na zapadnem Grškem, blizu albanske meje. Grška oblasta so se umeknila proti jugu v Janino.

Berlin, 20. feb. — Med reko Vardar in Dojanskim jezerom so bile naše postojanke silno obstreljevale do večera, a napad ni sledil.

Rumunska fronta.

Petrograd, 19. feb. — Rumunska fronta: Ogledovanje po skautih in topniško streljanje se vrši.

Berlin, 20. feb. — Fronta nadvojvode Jožefa: V reki Karpatih je bila med snežnim viharjem neka ruska strelnica južno od Smotrecu uspešno napadena. Strelnica je bila razstreljena po četju njenih braniteljev.

Armadna skupina feldmaršala von Mackensena: Blizu kraja Radulesti ob Seretu so napadni oddelki prodrli v neko rusko postojanko, jo razdejali in se vrnili z enajstimi ujetniki.

Ruska fronta.

Petrograd, 19. feb. — Zapadna (ru-

AVSTRIJA IN AMERIKA.

Evropa misli, da Zdr. Države prekinjejo odnose z dvojno monarhijo.

Amsterdam, 20. feb. — "Frankfurter Zeitung" je doznala iz Berlina, da ameriška spomenica, izročena po poslaniku Penfieldu avstro-ogrskemu ministru zunanjih stvari na Dunaju, ne pušča nobenega dvoma o tem, da bodo odnosi prekinjeni.

Avstrija v dilemi.

Rim, 20. feb. — Ameriška spomenica, pravi "Messaggero", "postavlja Avstrijo v strašno dilemo (dvojemni razsodek), ker jo prisiljuje, da ali pritrdi v brezobzirno submarinsko vojskovanje in tako pospeši preloz v Ameriko, ali pa odreče svojo skupnost z Nemčijo."

"Popoto Romano" pravi, da je ameriška spomenica nekaj manj nego ultimatum samo, ker ni bil določen datum za avstrijski odgovor.

Položaj je rešen.

London, 21. feb. — "Dunajsko brzojavke, prejete tukaj, poročajo, da je avstro-ameriški položaj skrajno rešen," pravi bernski poročevalec za Exchange Telegraph Co. "Poročevalec pristavlja, da "Pester Lloyd", glasilo grofa Tisza, ogrskega prvega ministra, zatrjuje, da je kriza dosežena."

ška) fronta: V soboto zvečer je sovražnik izpustil štiri plinove vane na naše postojanke v sosesčini Dubatavke, južno od Višenjevega jezera.

Berlin, 19. feb. — Nobenega važnega razvoja na vzhodni fronti ni bilo zaradi slabega vremena.

Dunajsko vojno poročilo.

Dunaj, 20. feb. — Fronta bavarskega princa Leopolda: Vzhodno od vasi Lipnicadolna ob reki Narajovki (Galicija) so Rusi razstrelili mino pod našimi najprednjimi strelskimi jarki in zasedli žrelo. S protinapadom smo postojanko zopet pridobili.

Južno od Brezanov je bil ruski napad, po močni pripravi z metanjem min, takoj odbit.

V Volhiniji je eden naših oddelkov izvedel neko uspešno podjetje.

Francoska fronta.

Pariz, 19. feb. — Patrole so bile delavne snoči v okraju Barnhaupt-Le Haut. Noč je bila pokojna povsod drugod.

Pariz, 19. feb. — Belgijska fronta: Nič važnega.

London, 19. feb. — Davi smo izvedli uspešen napad vzhodno od Soucheza. Razstrelili smo sovražni minski rov in razdejali več zasedenih zakopov. Nekaj Nemcev smo ujeli.

V soboto smo v raznih podjetjih ob reki Ancre ujeli skupaj 12 častnikov in 761 vojakov ter uplenili več strojnih pušek in okopnih možnarjev.

Berlin, 19. feb. — Zapadna fronta: Ob večjem delu fronte je bila gosta megla, ki je omejevala delavnost topništva in zrakoplovcev ter dovoljevala samo ogledovanje po skautih. Mnogi sovražni sunki so se izjalovili vsled čuječnosti naših čet.

Samo prasko.

Pariz, 20. feb. — Naše baterije so pretresle nemške zakope severozapadno od Griča 304. Topniški boji so bili zdajpazdaj na več točkah ob fronti.

Žrtve podmorskih čolnov.

Berlin, 15. feb. (Brezlično v Sayville, 19. feb. "zamujeno") — Agentura za prekmorske novice naznanja, da je neka nemška submarinka pogreznila britanski parnik "Gravina", 1.140 ton velik in s sadjem obložen; nadalje italijanski parnik "Maria", 1.080 ton velik in obložen s kavo za London, ter s salpetrom obložen, 2.560 ton veliko švedsko štirijamborko "Hugo Hamilton".

Te tri ladje je razdejal tisti podmorski čoln, ki je bilo o njem že prej naznanjeno, da je uničil skupen obsežek 35.000 ton. Njegove druge žrtve se ne imenujejo, a takole opisujejo:

"V Egiptu namenjen parnik z nakladom vojnih zalog v vrednosti 60 milijonov marek. — 8.200 ton velik parnik z mešanim nakladom za Avstralijo. — 2.000 ton velika ladja jadrnica s koruzo. — 3.000 ton velik parnik s premogom za Francijo. — 2.700 ton velika štirijamborka s salpetrom za Bordeaux. — Trije drugi parniki z vodnim odtiskom kakih 9.500 ton ter šest ribiških parnikov in ladij vlačivk z vodnim odtiskom 900 ton.

"Od teh ladij je nemški pomorski

GENERAL FUNSTON UMRL.

Junak španske vojne podlegel kapi v 52. letu starosti.

San Antonio, Tex., 19. feb. — Generalmajor Frederick Funston, poveljnik 1. generalnega južnega oddelka zavezne armade, je noč, v nekem tukajšnjem hotelu, ko se je podal v družbi več prijateljev k večerji, nenadoma umrl. Baš je odvečerjal in se igral z nekim otrokom, ko se je, ne da bi žugnil, zgrudil in onesvestil. Nekaj minut pozneje je nastopila smrt. Poklicani zdravniki so mogli samo ugotoviti, da je general podlegel nagli bolezni v želodcu.

Odrešil povrat milice.

Zadnja stvar, ki jo je izvršil general Funston, je bila izpopolnitev priprav za povratek milicarjev ob meji v njih domovinja; 50.000 je teh narodnih stražnikov, ki se bodo povračali po 6.000 vsak teden.

Washington žaluje.

Washington, D. C., 20. feb. — Uradni Washington je bil danes v globoki žalosti vsled smrti generalmajorja Fredericka Funstona. Takoj je bilo ukrenjeno vse potrebno v počastitev odličnega vojaka z najdostojnejšim vojaškim pogrebom, če bo njegova družina dovolila javni pogreb v Arlington National Cemetery.

V vojaških krogih mislijo, da je smrt generala Funstona pospešil duševni in telesni napor, kateremu je bil neprestano podvržen med preteklim letom vsled napetega položaja ob mehiški meji. Zadnjih šest mesecev je imel pod svojim poveljstvom kakih 200.000 vojakov, regularcev in milicarjev, in negotovost glede varnosti generala Pershingove kazenske ekspedicije v Mehiki ga je zelo mučila, kakor znano.

Kratek življenjepisa.

General Funston je bil 51 let star; rojen je bil v državi Ohio dne 9. nov. 1865. Ob izbruhu španske vojne je bil imenovan polkovnikom radovoljnikov in je poveljeval 20. kansaskemu pešpolku, ki je bil poslan na Filipine. Za svoje zasloge je bil povišan v brigadnega poveljnika radovoljnikov in kot tak je sam ujel tedaj glasovitega voditelja upornikov, z imenom Aguinaldo, in za ta junaški čin je bil povišan v generalmajorja v regularni armadi.

čoln dovedel v svojo luko 18 ujetnikov, med njimi štiri kapitane."

Nadaljnje ladje pogreznjene.

London, 19. feb. — Enajst mož posadke včeraj pogreznjenega britanskega parnika "Romsdalen" je pogreznjenih. Kot pogreznjene so danes naznanjene sledeče ladje:

"Jolo", britanski parnik 3.903 ton; "Okement", britanski parnik 4.339 ton; norveški parnik "Dahmata", in španski parnik "Max Adriatico".

Proti Gerardu.

Amsterdam, 19. feb. — Grof Reventlow napada v daljšem članku v "Tagesspiegelu" bivšega poslanika Gerarda zaradi uradne zlorabe. Obdolžuje ga, da je poslal ententnim zaveznikom potom Združenih Držav važno vojaško poučilo.

"Mnoga znamenja kažejo na to," izjavlja na nekem mestu, "da je bilo ne nadzirano brzojavno in pismo občevanje med Gerardom in Washingtonom hudo zlorabljeno. London in Pariz sta bila tem potom obveščana. Najbolje je to razvidno v slučaju Casementa! London je po Gerardu izvedel vse, česar je potreboval, da dobi irskega borca za svobodo v past in ga odstrani. Ameriški poslanik in njegovi pomočniki so izročili Casementa rabljevim hlapcem."

Članek zaključuje s tem, da kaže na častniške laži, pošiljane iz Berlina v Ameriko. Reventlow smatra za izbavo zlega, da je Gerard odpotoval.

Nižje cene za papir.

Washington, D. C., 19. feb. — Znižanje cen za tiskovni papir na 2-3 cente funt kot najvišjo ceno je danes objavila zavezna trgovinska komisija.

Cene za tiskarski papir so se nedavno povišale na 5 in 5½ c. in celo pri tej visoki ceni je bila dobava papirja zelo težavna.

Komisija je izjavila, da bode popolno poročilo o izidu preiskav predloženo dne 1. marca.

Pod razvalinami pokopani.

Quebec, 19. feb. — Pod razvalinami nekega zgoralega poslopja je bilo pet gasilcev pokopanih. Razdejanih je bilo 6 prodajalnic.

Monsignor Plut zaspal v Gospodu.

Rt. Rev. Alois Plut, zlatomašnik in duhovnik-pionir minnesotski, umrl v torek zj. v Shakopee, Minn.

POGREB ISTOTAM DNE 23. FEB.

Bil zvest naročnik Amerikanskega Slovence na petindvajset let.

Sledečo žalostno brzojavko je prejel naš g. župnik v sredo zjutraj:

St. Paul, Minn., 20. feb. 1917. — Rev. John Plevnik, 813 North Chicago st., Joliet, Ill. Monsignor Plut je umrl v torek ob sedmih zjutraj. Pogreb v petek v Shakopee. Vlak zapusti St. Paul ob 9:15 zjutraj. — (Podpis) Bajec."

Zaspal je v Gospodu eden najstarejših in najodličnejših slovenskih duhovnikov v Ameriki, mož stare korenine, neumoren delavec v vinogradu. Gospodovim in do zadnjega zdihljaja zvest sin svoje slovenske matere, dika in ponos našega naroda. Monsignor Plut je bil vzoren zgled svojim mlajšim duhovnim tovarišem, kako sveto služiti svetim idealom svete cerkve in svojega slovenskega naroda. Od ustanovitve Amerikanskega Slovence pa do danes je bil blagi pokojnik zvest naročnik prvega slovenskemu listu v naši novi domovini. Na lanski klic Amer. Slovence za pomoč revežem v stari domovini se je monsignor Plut rodoljubno odzval z velikodušnim prispevkom. Bil je vedno in povsod mož na svojem mestu. Takih mož, neomajnih kakor hrast, potrebuje naš narod zlasti v naši novi domovini.

V znani Rev. Trunkovi knjigi "Amerika in Amerikanci", izdani v Celovcu l. 1912, citamo o blagem pokojniku sledeče:

Plut Alois, Rt. Rev., Msgr., duhovnik-pionir minnesotski, se je rodil dne 21. junija 1841 v semiški župniji na Dolenskem. Studiral je baš gosposlovje v Gorici, ko je začetkom l. 1864 prišel tja misijonar Franc Pirc, iskajoč pomočnikov za svoje ameriške misijone. Pridružil se mu je tudi g. Plut. V Ameriko je prišel dne 21. junija 1864 ter najprej nekaj časa ostal na vzhodu, kjer je obiskal med drugimi tudi svoja rojaka in misijonarja Skopca in Stibela. Pozno jeseni je prišel v St. Paul, Minn., kjer je bil dne 12. februarja 1865 posvečen v mašnika. Nato mu je škof navezal v culico nekaj mašne obleke, knjigo, kelih, itd. ter ga poslal v tedaj še jako divje in zapuščene minnesotske misijone. Težko si je predstavljati občutke mladega, neizkušenega moža, ko je tako sam stopal med neznanjimi svet. Podal se je proti vzhodu v Stillwater z nalogo, da ustanovi novo župnijo, kar je tudi izvršil; obenem je oskrboval vsa pokrajina ob meji države Wisconsin sto milj daleč proti severu. Tam je ostal do junija 1866. Potem je deloval nekaj časa kot potujoči misijonar in obiskoval razne katoliške naseljenec, raztresene po minnesotskih poljanah, nakar je prevzel češko župnijo New Prague in jo z njenimi misijoni vred upravljal 19 mesecev. Tu se je priučil češčini, ki jo še zdaj obvlada. Meseca maja 1868 je prišel v mesto Winona, kjer je povečal župnijsko cerkev sv. Jožefa in sezidal prvo poljsko cerkev sv. Stanislava ter več časa upravljal tudi angleško župnijo sv. Tomaža, kjer je sezidal gotsko cerkev, ki še zdaj služi kot stolnica winonske škofije. Kot ustanovitelj in upravitelj poljske župnije se je priučil poljščini. Poleg mestnih župnij je oskrboval tudi ves winonski okraj z mnogimi misijonskimi postajami, po katerih je zgradil več cerkva. Meseca junija 1876 je bil imenovan za župnika v Shakopee, kjer je ostal deset let. Dopršil je cerkev in prikupil toliko zemljišča, da je cerkev naposled dobila v posest ves sedanji takozvani "church block". Leta 1883 je dal postaviti krasno šolsko poslopje in hišo za šolske sestre. Prvi dve leti je oskrboval tudi irsko cerkev. Junija 1886 se je č. g. Plut na škofovo željo podal v St. Paul, da ustanovi župnijo sv. Matveje. Takoj se je lotil dela ter sezidal cerkev, šolo in župnišče; obenem je ustanovil več župnijskih in podpornih društev. Po več kot triletnem delovanju se je koncem septembra 1889 odpovedal tej župniji; vsled vednih naporov in neprestanega dela je nevarno obolel, nakar mu nadškof da dopust, da si zdravje utrdi in okrepi. Šel je v

Evropo in se po večmesečnem potovanju naslednjega junija vrnil ter ostal še pol leta pri nadškofu. Okrog novega leta 1891 je postal župnik v New Ulmu, kjer je ostal 18 mesecev. Nato je pet let pastiral v Glencoe. To je bil edini kraj, v katerem je bila župnija toliko urejena, da mu ničesar ni bilo treba zidati. Drugod je moral povsod trdo delati in poleg vseh drugih skrbi staviti cerkve, šole in župnišča. Od tam je bil l. 1898 prestavljen kot župnik v Sleepy Eye, kjer je ostal do marca l. 1900. Potem se je vrnil kot "nepremakljivi župnik" v Shakopee, kjer uspešno deluje še zdaj.

To je v kratkih potezih Plutovo misijonsko delovanje. Vse težave, boji, napori in žrtve polstoletnega truda so pa zapisane v knjigi življenja. Njegove zasloge je pripoznal papež in ga leta 1906 imenoval za monsignora, že dolga leta je pa dekan in škofov svetnik.

Temu kratkemu življenjepisui nam je še dodati, da je preč. monsignor Alojzij Plut obhajal svoj zlati mašniški jubilej v mestu Shakopee, Minn., dne 12. feb. 1915 popolnoma skromno in brez vsakega šuma. In že ni več med živimi naš skromni zlatomašnik. Njegova duša se je preselila v večno življenje nad zvezdami, ali tudi njegovo ime bode vedno živeło v zgodovini ameriških Slovencev.

R. I. P.

"Čisto suhe" države.

Washington, D. C., 21. feb. — Senatski "čisto suhi" popravek k poštni predlogi, prepovedujoč pošiljanje o-pojnih pišav v države, ki imajo prohibicijske zakone, je bil sprejet danes v zbornici s 321 proti 72 glasom. Po tej prohibicijski naredbi, ki je ena najdalekosežnejših izza mnogih let, se popolnoma osušijo države, ki sedaj dovoljujejo dopošiljanje v omejenih množinah.

"Eugenic marriage bill".

Springfield, Ill., 20. feb. — Nasvet zakona o čistokrvni ženitvi (eugenic marriage bill) je bil danes ugodno poročan zbornici po pravosodnem odseku.

Po odseku popravljeni nasvet zakona bi izključeval od ženitve v državi Illinois vsako osebo, ki kaže sled kake sramnokužne bolezni, tuberkuloze (jetike), ali kake "druge nalezljive bolezni".

Bazar odložen.

New York, 19. feb. — Otvoritev nemško-ameriškega bazara, katerega čisti dobiček je namenjen v podporo vojnim revežem v Nemčiji in Avstro-Ogrski, je bila za nedoločen čas odložena. Morebiti ne bo bazar nikdar otvoren, če odnosi med Združenimi Državami in Nemčijo ne postanejo ugodnejši.

DENAR V STARO DOMOVINO

poslujemo skozi najzanesljivejše bančne zavode, Tam izplača denar c. kr. pošta.

Dokler ni vojna med Ameriko in Avstrijo napovedana se denar še vedno lahko pošlje po pošti, ker razmere so še nespremenjene. Izplačilo se včasih precej zamudi radi vojnih zaprek, vendar se denar končno izplača.

Mi garantiramo, da denar ne bo zgubljen.

Za pošiljatev večjih vsot in za hitreje izplačitev pošiljatelj, je priporočati, da pošljete denar potom brezžičnega brzojava (Wireless). Vsaka beseda v naslovu stane 65 centi. Pri vsakem naslovu se pridene še dve besedi za število kron. Tako lahko sami računate cene brzojava.

Cene denarja se nepričakovano spreminijo, in v takem slučaju pošljemo denar po ceni onega dne, ko smo ga prejeli, da ne trpimo občutne škode.

Danes pošljemo:

10 K za...\$1.40 100 K za...\$12.50
25 K za...\$3.50 500 K za...\$62.50
50 K za...\$6.50 1000 K za...\$125.00

AMERIKANSKI SLOVENEK

bančni oddelek,

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

RT. REV. MONSIGNOR ALOIS PLUT, rojen dne 21. junija 1841 -- umrl dne 20. februarja 1917.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 21. feb. — Pepelnica je danes, začetek štiridesetdanske postne dobe za katoličane. Mil. nadškof Mundelein je izdal postne postavke, ki so bile prečitane zadnjo nedeljo v vseh cerkvah čikaške škofije. Dotično naznanilo, dostavljeno nam iz našega župnišča, se glasi:

Postne postavke za čikaško nadškofijo.

Častiti in dragi gospod:

Prosim, naznanite prihodnjo nedeljo, dne 18. februarja, sledeče postavke:

Vsi dnevi v postu, od pepelnice srede, dne 21. februarja, do velikonočne nedelje, dne 8. aprila, nedelje so izžete, so zapovedani postji za vse vernike, kateri so spoznali enindvajseto leto in niso postavno oproščeni.

Verniki, katerih se tiče ta splošna cerkvena postava, se smejo samo enkrat na dan do sitga najesti in to navadno ne predpoldnem. Za večerje smejo zavzeti jedi kakih deset ali eno četrtno kosila. Navada dovoljuje kako gorko pijačo zjutraj, kakor čaj, kavo ali čokolado s kosom kruha.

Prepovedano je uživati meso in ribe pri istem obedu tudi ob nedeljah.

Mast kakoršnekolikoli mesa, se sme rabiti za zabelo in pripraviti jedi vsak dan v postu, kakor tudi čez leto.

Osebe, katere so oproščene posta. Sem spadajo: vsi oni, kateri se niso enindvajset let stari ali pa so že dosegli šestdeset let. Bolniki in veliki reveži. Noseče in doječe žene, kateri težko delajo in sploh vsi, katerim bi post škodil, so oproščeni posta.

Kdor dvomi, ali se mora postiti, ali ne, naj se posvetuje s svojim spovednikom.

Komur se ni treba postiti, se sme posluževati mesa pri vseh obedih tiste dneve, kadar to dovoljuje olajšava.

Olajšave.

Po določbi svete stolice, dne 3. avgusta, leta 1887, katere je bila pozneje objavljena, se sme jesti meso v naši škofiji brez razločka ob nedeljah. Meso se sme jesti tudi pri glavnem obedu ob ponedeljkih, torkih, četrtnih in sobotah. Izvzete so sobote kvatrnih tednov in sobota velikega tedna.

Dne 15. marca 1895 je sveta stolica dovolila in pozneje dovoljenje ponovila, da smejo jesti delavci z vsemi, kateri z njimi živijo, meso pri glavnem obedu vse dni v postu, razven: vse petke v letu, pepelnico sredo, sredo in soboto velikega tedna in dan pred Božičem. Delavci in vsi ostali, ki z njimi živijo, katerim se ni treba postiti zaradi kateregakoli vzroka, smejo jesti meso pri vseh obedih, kadar je drugače dovoljeno samo pri glavnem obedu, kakor omenjeno zgoraj. Če pa pri družini živi človek, kateri se mora postiti, se sme poslužiti te olajšave samo pri glavnem obedu.

Upamo, častiti in dragi gospod, da boste spodbujali vaše ljudi, da nastopijo resno postni čas. Postni čas je čas molitve in pokore. Komur se ni treba postiti, si naj naloži kako drugo spokorno delo, kakor, da se vzdrži opojnih pijač in svetnega razveseljevanja in delajo dobra dela. Vaš v Kristusu.

George William Mundelein, nadškof,
E. F. Hoban, kancelar.

— Odhodnica. G. George Malovrh, mnogoletni organist in cerkvenik naše cerkve sv. Jožefa, nas je zapustil in se je preselil v Cleveland, O., kjer študira njegov sin, g. Mihael Malovrh, za odvnetika ali lawerja. G. Geo. Malovrh je odpotoval včeraj (torek) zarana. Njegova gospa soproga ostane še nekaj dni tukaj. Pevsko društvo "Soča" in Slov. izobr. in podp. društvo "Triglav" sta priredili v soboto zvečer v K. S. K. J. dvorani svojemu pevovodji lepo odhodnico.

— Zahvala in slovo. G. George Malovrh se tem potom prav lepo zahvaljuje g. župniku, Rev. John Plevniku, in cerkvenemu odboru za lepo darilo ob slovesu; nadalje društvu "Triglav" in "Soča", za lepi darili in lepo odhodnico. Obenem jemlje tem potom slovo od vseh tistih prijateljev, znancev in župljanov, od katerih se ni ugnel posloviti osežno. Vsem kliče: Na svidenje!

— Smrtna kosa. Rojak John Markelc, 33 let star, stanujoč na 1503 N. Hickory street, član društva sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J., je umrl snoči (torek). Zapuška ženo in enega otroka. Kdaj bo pogreb, še ne vemo, ko to pišemo.

— Poroka. V ponedeljek sta bila poročena v naši cerkvi g. Philip Živec in gdnja. Mary Kuzma. Bilo srečno na mnogo let!

— G. Frank Zadel, 103½ Indiana street, je dobil zadnji teden čvrsto hčerko. Tri sinčke je že imel. Čestitamo!

— Gdnja. Elizabeth Sekola je št. danes v bolnišnico sv. Jožefa, kjer bo

jutri (četrtek) operirana na appendicitis.

— Pri starem ostane. Včeraj (torek) so volivci občine Joliet glasovali o vprašanju, ali naj eden, ali trije komisijonarji vodijo občinsko upravo. Dosedaj smo imeli tri občinske komisije. In zanprej bomo imeli tudi tri. Kajti včeraj so se izrekli volivci z večino 59 glasov za tri komisijonarje.

— "V koloradskih gorah". Z veseljem in ponosom se lahko ozira mlado društvo sv. Cecilije št. 12 D. S. D. na svojo prvo javno prireditev, na zadnjenedeljsko predstavo veselice "V koloradskih gorah". Kakor znano, je priredil to igro za naš od Rev. J. Plaznik in sicer tako spretno, da je igra kakor presajena na slovenska gledališka tla. Zato je tudi igra vplivala in ugajala kakor izvorna, in ugajala je tem bolj, ker je zajeta iz ameriškega življenja. Takihle iger potrebujemo, da pridobimo našo ameriško mladost zase in za naše gledališče. Takele igre pa gotovo zanimajo tudi vse tiste naše starejše ljudi, ki dajejo prednost starokajskim igrokazom. Pa dovolj o tem.

Vsebinske igre "V koloradskih gorah" je tako enotna in lahko umljiva, da ne dela nobene težave gledalcu. Dejanje se tako srečno razvija in stopnjuje, da vzbuja vedno večje zanimanje do konca. Kakor tehnična zgradba igre, tako je tudi karakterizacija osebja prav dobra. Posebno pa odlikujejo igro lepo in nevsiljivo vmešani reki in pouki gorskega župnika, ki vplivajo krepko in prepričevalno. Upričena je bila igra prav dobro, posebno pri večerni predstavi, ki je bila po splošni sodbi na višku diletantske umetnosti. Buren aplavz so vzbujale zlasti tudi karakteristične maske naših igralcev "iz divjega zapada".

Kar se tiče igralnega osebja, mu gre vse priznanje. Igralo se je tako dobro, kakor še malokdaj prej na našem odru. Takihle diletantov mora biti človek vesel. Pa preidimo k posamnim točkam lepo sestavljenega programa.

Po uvodnem igranju na piano se je dvignila zavesa in z odra je zadonela slovenska pesem "Rudeči Sarafan" in ko potem angleška pesem "Smiling Eyes". Pele so članice društva sv. Cecilije pod vodstvom gospe Ane Nemanich, soproge g. Antona Nemanich. Peške so nastopile tudi še med 1. in 2. dejanjem z angleško pesmijo "Glow Worm". In kako so pele? Uprav divno! Tako brano in tako lepo so odmevale te pesmi po odru in dvorani, da je bilo občinstvo kar zadivljeno in je ploskalo tako dolgo, da so morale dične pevke pesmi ponavljati. Od najfinjšega pianissimo do bučnega fortissimo, s pravim muzikalnim občutovanjem so prepevale naša dekleta pod izbornim vodstvom. Kdor ni slišal teh zvnikov glasov, ki so v višini in nižini kar briljirali, njemu je lahko žal. Takega petja se ne sliši vsak dan.

Kateremu igralcu in kateri igralki gre prvenstvo? Vsem. Kajti vsi so storili vse, kar so zahtevali njih vloge. Oglejmo si na kratko posamezne vloge po vrsti, kakor so bile na programu: G. John N. Pasdertz je bil kot Jakob Potokar, gorski župnik, od začetka do konca na svojem mestu, vedno prijazen in velikodušen; svojo ulogo je resil izborno. Omenjamo, da g. Pasdertz nastopa na našem diletantskem odru že nad deset let in da se udeležil vsake vaje, čeprav je zaplen od jutra do večera v svoji znani trgovini. Taka vnemost za našo dramatično umetnost je časti vredna. — G. Martin Rakar kot šerif Karol in župnikov brat je kreiral najimnitnejšo ulogo, kar jih je kdaj igral v mnogih letih izza svojega prvega nastopa na odru. Izvrsno je pogodil ulogo šerifa in ljubimca. — G. Frank Ruts kot župnikov najmlajši brat Jože se je povzpela v svoji igralski umetnosti tako visoko, da so bili vsi gledalci naravnost presenečeni. Le tako naprej! — G. Jos. Rogina kot čredar Medved in Lenčnik ljubimec je ob vsakem svojem nastopu vzbujal bučen smeh in splošno pohvalo. — Gdnja. Theresa Nemanich kot Marica, slovenska cvetka, je igrala s tako resničnim občutkom, s tako naravno živahnostjo, s tako vnemo in ljubeznijo za svojo ulogo, da bi zaslužila lajve venec. — Gdnja. Anna Legan kot Bernardka, mestna deklica, je bila tako divja in vendar dobra, da si jo moral vsi ljubiti, in igrala je tako naravno, tako neprisiljeno, s tako komično naivnostjo, da bi njene vloge nobeno drugo dekle ne rešilo bolje. — Gdnja. Anna Mutz kot kuharica Lenčeka je bila v maski in kretanjih izvrstna, v besedi pa naravnost nepresegljiva. — In gdnja. Anna Zoran kot renčarjeva hči Rozamunda bi lahko nastopila na vsakem odru, pa bi povsod žela zasluženo pohvalo.

Med 2. in 3. dejanjem je imel Rev. John Plaznik res krasen govor, zlasti zvečer, ko mu je bil poklonjen v znak

hvaležnosti lep šopek rož in nageljčkov s primernim nagovorom, ki ga je imela v imenu društva sv. Cecilije gdnja. Frances Čulik.

Na piano so igrali gospodične: Elizabeth Stefanich, Margaret Nemanich, Mary Stefanich in Mary Stonich; na violino g. George Stonich ml.

Posebno pohvalo zasluži g. Jos. Rogina, ki se je več dni trudil, da je urenil oder in izdelal nekaj novih kulis in priskrbel razne druge potrebščine za primerno inscenacijo.

G. John Longflos, dobro znani brivski mojster, je priskočil na pomoč z lasuljami in barvili.

Ga. Amalia Želko, predsednica društva sv. Cecilije, je priredila za igralsko osebje najokusnejšo večerjo, pri čemer sta ji pomagali ga. Barbara Želko in gdnja. Mary Stefanich.

In pomagali so tudi še drugi, da je bilo vse v pravem redu, zlasti mladi g. Mike Staudohar, Louis Simonich, Fr. Widitz, Fr. Metesh, Jos. Grill, Math Rogina in Jos. Sekola.

Samo občinstva bi si bili želeli nekoliko več. That's all.

— Mimni bodite, pa brez strahu! Pretrepanje diplomatskih odnosov z Nemčijo dne 3. t. m. je povzročilo več ali manj strahu in bojznosti med tujerodnimi hranitelji v nekaterih mestih, da bi vlada utežila zaseči njihova poštna hranila v slučaju vojne. Zato so nekateri tujerodni potegnili svoja hranila iz poštnih hranilnic. Pa so nepotrebni. Da so hranila v poštnih hranilnicah varna, je razvidno iz sledeče vladne izjave z dne 8. t. m.:

"Vsed došlih mu poročil, da je zavlada lažjanez ponekod med ljudmi, ki stanujejo v tej deželi, a so podaniki tujih držav, češ, da bodo njih bančna hranila ali druga lastnina zasežena v slučaju vojne med Združenimi Državami in neko tujo deželo, je predsednik pooblaštil izjavo, da so vse take bojzani popolnoma neosnovane.

"Vlada Združenih Držav se ne bo v nobenih okoliščinah okoristila z vojnim stanjem, tako da bi vzela v posest lastnino, do katere ji mednarodni dogovori in pripoznani deželni zakon ne dajejo pravične terjatve ali zahteve. Tenkovestno bode spoštovala vse zasebne (privatne) pravice kakor svojih državljanov, tako tudi podanikov tujih držav."

Imperial, Pa. — Slavno uredništvo A. S. I. Tukaj prilagam dva dolarja za naročnino na Am. Sl., katere mi je potekla 25. jan., in prosim, pošljite mi ročni atlas.

Kar se tiče delavskih razmer: dela se vsaki dan, zasluži se pa ravno toliko, da se posteno preživi, ker je tako strašna draginja. Kar se pa tiče tukajšnje "majne", je pa bolj mokra: če se le Talijan začne malo solžiti, je že drugi dan toliko vode v majni, da delavci ne morejo iti v svoje prostore delat, drugače ne, če bi Zermana naprosili, da bi prišel sem s svojimi submarini, da bi jih vozil.

In sedaj pa pozdravljam vse naročnike in naročnice A. S. po Združenih Državah. Am. Sl. na se več naročnikov.

John Jamnik.

Mankota, Sask., 12. jan. — Amerikanski Slovenec, Joliet. Namenil sem se, da vam napišem par vrstic. In obenem vam pošljem \$2.00 za 8 mesecev naročnine, ker mi je potekla 1. feb.

Zima ni letos nič kaj prehlada; par dni pride jako mrzlo, potem je pa spet milejše za par tednov; snega je pa dosti, in pravijo, da bo letos dobra letina. Letos bom jaz šele začel farmovati, do zdaj sem samo za druge delal poleti, pozimi sem pa homesteadal. Homesteada več ni dobiti v tej okolici. Kupilo bi se pa lahko od \$18 do \$40 en akre, ampak jaz ne svetujem, da bi sem hodili, ker tukaj ni Slovencev, ampak vsake druge narodnosti bi se našlo. Tudi jaz ne bom tukaj dalje, kakor moram biti. Kadar je dobro leto, je zemlja tukaj rodovitna, ali večkrat se kaj pripeti, lani je bila rja, predlani pa požar itd. Pa vseno se nekateri farmarji na noge postavijo v petih letih, da postanejo bogati, seveda na veliki farmi.

Končam in pozdravim vse Slovence in Slovence širom Amerike, posebno v Jolietu.

Joseph Kovach.

Drobiž iz slovenskih listov.

Cleveland, O. — Umrla so: Marjeta Dubin, 46 let stara; Anton Pucelj, 56 let star, doma iz Trebnjega; John Soršek, 35 let star, doma iz Šmartnega pri Kranju; Anton Petrovič, 9 let star, učenec šole sv. Vida. — Premoga in plina pomanjkuje povsod v Clevelandu. V marsikateri šoli ni bilo poka, ker ni bilo mogoče dobiti premoga, plin pa itak ni gorel. Veliko šol po mestu je bilo zaprtih, tudi javnih šol. — Novo žensko društvo "Marija Magdalena" je bilo ustanovljeno dne 12. feb. zvečer. Takoj na ustanovnem zborovanju se je vpisalo v novo društvo 44 članice. — Pevsko društvo "Lira" je v nedeljo 11. t. m. uprizorilo igro "Prisegam" z izvrstnim uspehom. — Marijina Družba v Collinwoodu je na postno nedeljo uprizorila igro "Materin blagoslov". — Umrla je v Collinwoodu ga. Frank Grdodolnik. Predzadnjo soboto je umirala okna zrak

njih sob svoje hiše odzunaj, pa je padla na obstranski tlak tako nesrečno, da si je zlomila levo roko na dveh mestih. Odrezati so ji morali celo roko, vendar je po operaciji za zastrupljenjem krvi umrla.

Calumet, Mich. — 33 stopinj pod ničlo je kazal toplomer tukaj dne 11. feb. Tako nizko ni stalo živo srebro izba 1. 1888. Ton trdega premoga je stal zadnje dni in tedne \$9 do \$9.50. — Na pustno nedeljo je bila v cerkveni dvorani popolnoma in zvečer uprizorjena slovenska izvirna igra "Tri sestre". — Rojaku Petru Gašparič iz Osceole je predzadnji teden pri delu stroj odtrgal štiri prste.

Milwaukee, Wis. — Dramatični odsek mladeniškega podpornega društva "Lilija" je predzadnjo nedeljo uprizoril v Harmonie-dvorani dvodejansko šaloigro "Trije tički". — Frank Gajek, 32 let star, se je predzadnjo nedeljo vrgel pod karo električne železnice in je bil popolnoma zmučen. Sodijo, da še mu je um omračil.

NEDELJA VOJAŠKEGA DUHOVNIKA.

(Iz pisma badenskega voj. duhovnika.)

...Po odmoru, ki je trajal več ur, zasedenemu okoli 12. ure ponoči zopet strelske järke. Dne 13. septembra, nedelja. Maševati ni mogoče. — Kmalu pokajo puške, na bojišču gromi in šume na obeh straneh težki topovi. Prinesejo prve ranjence. Predvidim štiri vojake, ostale, ki leže v bolečinah, tolažim in jih osrčujem. Šola v vasi se polni z ranjenci.

Dan je vroč. Sovražnikove granate vdarjajo v strelske järke: 3 mrtvi in približno 20 ranjencev. Med nevarnimi ranjenci, ki sem jih prevedel, umrje prvi ob 8. uri, drugi ob 12. uri ponoči. Ukazano mi je, da zahtevam od župana vozove, da prepeljemo ranjence k meji. Do 12. ure 30 minut naložimo vse ranjence, med njimi tudi nekega badenskega višjega župana, podpolkovnika, ki sicer ni ranjen, a ga trese močna mrzlica. Tudi podpolkovnik se vleže na slamo poleg drugih. "Taka je vojska," pravi Francoz.

Naš bataljon je že odrinil, priroka drugi, da ga nadomesti. Ukazano mi je, da ostanem s 4 sanitetnimi vojniki in skrbim za ranjence in za mrličje. Ko so vsi ranjenci preskrbljeni, gremo od 1. uri zjutraj na pokopališče in kopljemo ob svitu sveče grob. Sam pomagam kopati s krampo min z lopato. Ob 2. uri moremo počivati. V moji sobi leži na divanu vojak z nabito puško.

Ob 5. uri vstanemo in gremo po tri mrličje, ki leže v strelskem jarku. Ko pridemo na vrh, se moramo vrniti. Jasn je, Francozi že streljajo na naše prednje straže. Mrličja, ki ležita v noči, zavijemo v šotorne plachte, ko doženem, da sta že mrtva; zdravnik ali mrliškega oglednika ni namreč nobenega. Prenesemo jih na pokopališče, ki leži nad šolo. Nekaj vojakov bavarske brigade gre z nami. Pogreb je bil kratak, a nikoli se nisem doživel tako resnega in čestitljivega pogreba. Vojaki molijo z menoj očenaš. Ko molim za padle junake, vojaki plakajo. Vsak vojak vrže lopatico prsti za mejo v grob, nato pa zasipamo grob, zasadimo križ, na katerega zapišemo z modrim svinčnikom imena pokopanih junakov. Zadnji "Bog jim daj večni pokoj" in hitimo k svojem bataljonu, ki je tri ure oddaljen. Ob 12. uri opoldne pridemo k njemu, premočeni, lačni, žejni, zaspani. Taka je bila naša nedelja dne 13. septembra 1914. — "Sl."

KAKO JE BIL BRITANSKO PRVIČ OSVOJENO.

Bilo je nekega septembarskega popoldne 1. 55. pr. Kr., ko se je rimski vojskovodja Julij Cezar približal kentški obali v južni Britaniji z brodom 80 ladij. Tekom zadnjih dveh let je bil osvojil skoraj celo Galijo, prekoračil pri Neuweddu Ren in odplul proti Britaniji, da oplasi prebivalce in jih radi njihove vsestranske podpore, ki so jo nudili svojim plemenskim tovarišem v Galiji v vojni proti rimskim legijam, pokliče na odgovor. Julij Cezar je bil prvi Rimljan, ki je z vojsko prekoračil Ren in Ocean.

Britanski prebivalci so zasedli obal s konjenico in pehoto ter bojnimi vozmi; bili so pripravljeni, da svojo otočno domovino branijo do skrajnosti. Ker so bili rimski vojaki opravičeni s težkimi železnimi oklepi, so se bali, da bi ne bili preje pobiti, predno bi se mogli ustanoviti na obali; zato so se obotavljali in niso hoteli z ladij v morje. Cezar je zato odredil, da so začeli Britance najprej obsipati s kamenjem, ki so ga metali oblegovalni stroji z ladij. Ta napad je sovražnika prisilil, da se je pomaknil nazaj. Toda vojaki so se še vedno obotavljali, da bi zapustili ladje. Tedaj je zastavonoša 10. legije, ki je veljala za najhrabrejše in je tvorila Cezarjevo telesno stražo, stopil z zastavo na rob ladje z besedami: "Za mano, kdor noče biti priča, kako sovražnik upleni našo zastavo!" ko prvi skočil v vodo. To je učinkovalo; vseh 12,000 vojakov poskače v vodo in se obrne proti obali. Britanci

so jih sprejeli v vodi in razvil se je hud boj; kri je obilo rdečila valove. Polagoma so si Rimljani priborili pot na suho, se ondi hitro uredili in z nova napadli; strašni naval dobro discipliniranih čet je gnal Britance pred sabo kakor vihar.

To je bil začetek rimske invazije na Britansko pod Julijem Cezarjem. Kasneje je ta vojskovodja še enkrat vpadel na ta otok. A predno so rimske legije vpadle na Škotsko, je preteklo skoro poldrug sto let.

Medtem ko je bila do l. 80. po Kr. že skoraj cela Anglija spremenjena v rimsko pokrajino, niso imeli Rimljani severno od Solway Firtha še nič ozemlja. Tega leta je Julij Agricola peljal čez mejo rimsko armado in previdno prodiral naprej. Domači rodovi so se sicer hrabro branili; ker so pa bili nedelni med seboj, jih je posamezno napadel in seboj za drugim premagal. Rimljani so postopali z neusmiljeno strogostjo; branitelje posameznih ovsjenih točk in krajev se do zadnjega pobili, odgnali živino in uničili pridelke. Na tem krutem vojnem pohodu je Agricola prodrl do Forth of Clyde (blizu današnjega Greenocka). Oba morskata rokava segata tako globoko v deželo, da ju loči le 40 milj široko ozemlje. Na tej zemeljski ožini je Agricola zgradil vrsto utrd, ki so stale v enakomerni oddaljenosti druga od druge, da z njimi zavaruje osvojeno ozemlje pred bojevitimi severnimi plemeni. Ker se je bal napada teh plemen, jih je sklenil prehiteti in poiskati v njih lastnih mejah. Odrinil je torej iz svoje trdnjavske črte, prekrizal Forth pri Queensferry in skozi Fife prodiral proti severu. Vseposvodo so se dvignila plemena v brambo domovine in se ob Ardoškem močvirju v Perthshire na vznožju grampianskega

pogumno postavila v bran (84. l. po Kr.). Glasom Tacita je kaledonska armada štela 30,000, rimska pa 26,000 mož. Kaledonci so se borili z obupnim pogumom, toda neprimerno boljše disciplina in orožje rimske armade sta le-te zagotovila zmago. Kaledonci so doživeli krvav poraz in še-le noč je končala krvavo klanje. Nad 10,000 mrtvih je pokrivalo bojno polje. Agricola je peljal svojo zmagovito armado nazaj proti jugu in se po njenem odhodu so si upali domačini na bojišče, da pokopljejo svoje mrtve. Agricola je bil tdi, ki je prvi odredil, da so plule ladje krog in krog Britanije teje na tem otoku utrdil rimsko gospodarstvo. — "Slov."

Blisk in voda.

Francoski učenjak Violle je nedavno predložil v akademiji znanosti razpravo, kjer opozarja na tajinstveno "ljubezen" med ognjem in vodo, ki se skriva v nedrhi zemlje. Blisk udarja najčešče na krajih, kjer se nahaja pod zemljo nabrana voda ali skriti vodni toki; ogiblje pa se — razen če je nedavno deževalo — suhih zemeljskih plasti, počivajočih na suhem pesku ali skalovju. Vse drugega je seveda, ako leže pod tem peskom ali skalovjem kovinski skladi ali vlažne plasti, potem ga poišče strela tem rajša. Tako si je razlagal pojav, da udarja strela pogostoma v nižave, ko bi si lahko izbrala mnogo višjo točko. Violle navaja tudi neki kraj na Francoskem, kjer udarja strela redno v tri točke. Preiskali so jih in našli vsaki izmed njih podzemeljski izvir. Zdi se torej, da bi bilo pri iskanju vode potrebno vpoštevati zlasti kraje, ki si jih pogostoma izbira blisk.

Severov Almanah za Slovence

za leto 1917 je sedaj gotov. Vprašajte vašega lekarnarja, dobite ga c. 20. Ako ga on nima, pošljite nam.

Kašeli

je navadno eden najbolj nadežnih pojavov vnetja sapnika, krčevite daviče in influenice. Da ustavite ta kašel in da splošno odpramote boleznijo vživajte

Severa's Gothard Oil

(Severov Gothardovo Olje) je domači koncentrat iz omejiteliv bolečin, ki nastanejo vsled prehlada, reumatisma in vnetja. Cena: 25 in 50 centov.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA)

Otroci, kakor tudi odrasli smejo vživati to zdravilo, da celo najmanjši otroci bodo popolnoma deležni njegove dobrote. Rabite je proti kašlju, prehladu, hripavosti, pri ne-difierično bolnem vratu, proti bronhialnem kašlju, krčevitem kašlju in kašlju sploh, kakor tudi pri influenci.

Cena: 25 in 50 centov.

Vprašajte za Severova Zdravila v vaši lekarni. Izognite se ponaredi, s tem da vedno zahtevate pristna Severova zdravila. Ako jih ne morete dobiti v vaši lekarni, jih naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

A. Nemanich, St.

A. Nemanich, Jr.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son

BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in posluujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

— STRANI OBSEGA —

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinske knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

ČUVAJ NA SVETILNIKU.

Napisal Bret Harte. — Poslovenil Jaklič.

V prvih časih naseljevanja v Californiji je stal na skrajnem rtu peščenega polotoka, ki se širi na onem mestu, kjer se sestaja zatok San Franciska s Tihim oceanom, optični brzojav obalo. Dvigal je svoje črne roke proti nebu, obrnil hrbet Zlatim vratom v neizmerni morski površini, koje bliznja obal je Japonska, in javil drugemu svetilniku, ki je stal blizu celine, z značkami, kak ladja prihaja. Odtod je šla vest po brzojavu v San Francisco, kjer so se videli isti znaki na tretjem svetilniku, da so vedeli, ali prihaja skuner, brig, jadrnica ali parnik. Poslednji znak so poznali vsi v San Franciscu, ki so hrepneli po domovini in s hrepenenjem so ob gotovih dneh zrla na svetilnik. Ako so bile roke iztegnjene v pravem kotu, je to značilo: parnik in pošta; druge ladje niso prinašale pošte.

Glasno veselje je sprejelo vsakokrat radostno novico in nikdo se ni spomnil samotnega čuvaja na svetilniku, ki je oddal ta znak, malo so znali o daljnji brzojavni postaji.

Bilo je v pustem kraju, da si ne moreš misliti pustejskega. Noben prebivalec San Franciska ni šel od Praesidija dalje, ali pa do Mission Dolores. Ta čas se ni bilo Cliff House, znanega izletniškega mesta, nisi videl Fort Pointa, nisi Black Pointa na obali Jerba Buena, in v okolici samega San Franciska si našel le gol pesek, ki se je blestel na soncu ali kako jama. Šest mesecev je v letu neprenehoma pošiljal sonce svoje žarke iz jasnega neba; šest mesecev so besneli pasatni vetrovi iz zapada, neprestano so udarjali valovi Tihiga oceana na obal.

Brzojavna postaja, preprosta koliba z dvema oknom, na enem je bil daljnogled, se je videla iz daljine kot na obalo vržena razbita ladja ali kup naplavljenega lesa. Milje daleč naokrog nisi videl nič drugega na valovitem pesku, razen zapuščenega svetilnika.

Na tem svetilniku je bil za čuvaja Rihard Farman. Pobegnil je bil iz kazniške angliške naselbine v Avstraliji, vtihtal se na ladjo in brez novčica v žepu se izkrcal na obalo pri San Franciscu. Ogibal se je rojakov, ki so bili tamkaj naseljeni, ker ni bil varen ne ure. Njegova sreča je bila, da so skoraj vsi angliški naseljenci drveli za zlatom in so odpovali proti Sakramentu in v druga južna nahajališča zlata. Farman je pustil to zapekljivost, mesto tega je prevzel mesto čuvaja na svetilniku, prvo, kar se mu je ponudilo. Ni imel nobenega tekmeča, ker i najubojnejši priseljenec, ki je prišel za zlatom, bi odbil to mesto, dočim si Farman nič boljšega ni ni želel.

Njegovi predstojniki ga niso po ničemer vprašali. Ni bilo mesto zaupanja, ker ni bilo nič za odnesti. Tudi zapekljivih ljudi ni bilo, da bi padel v skušnjavo. Njegovo opravilo je bilo tako mehancično, da bi se vsako zanemarjanje opazilo takoj v San Franciscu. Razen hrane in stanovanja je imel mesečno petdeset dolarjev; zelo mala plača za one vesle čase, a za gladnega begunca knežja.

Poleg tega je tudi upal, da bo tu na varnem. Rešen bo skrbi, da ga kdo najde. Ni mu bilo treba biti vedno na prezu, čuvajeva koča mu je služila v zatočišče, v katero se je skril kot preganjana zver. Njemu se je zdelo ne, mogoče ga najti; ubežal je svojim vraznikom in rešen je sramote. Na tej pustini je videl tučja na tri milje daleč. In v slučaju nevarnosti se mu je odpirala pustinja brez potov in široko morje.

Neopažen je opazoval z nekim zadovoljstvom krove mimo plovčih ladji. Njegov daljnogled ga je vezal s svetom; ki ga je bil izobil. Ali pozna kdo izmed potnikov samotnega čuvaja, ve za njegova dela, tako se je večkrat spraševal.

Na enoličen način so pretekli trije meseci. V tem času je okrevljal. Njegove oči so izgubile prikriti, nemirni izraz, sveži morski zrak in žarki vročega solca so mu opalili lica in vid podal barvo krepkega mornarja. In mu je zboljšal in s lahkoto je razlital počasni skuner trgovske ladje, ki je plula od rta Rog.

Razen mornarja, ki mu je vsak teden pripeljal v čolnu hrane, ni videl žive duše. Ker je bil molčeč, ga je mornar imel za ponosnega Angleža, in ni se brigal za človeka, ki ni nikdar vprašal po novicah in bral listov. V početku se je umiril šele tedaj, kadar se je koliba zavila v meglo, a kmalu mu je presedala strašna enoličnost in loteval se ga je nemir, ki ga je skušal pregnati z žganjem. Pijača mu je mirila živce in pazil je, da je vršil svojo mehancično službo točno.

Bil je že pet mesecev na svetilniku. Nekega svetlega dne je opazil več mah ribiškimi čolnovi, ki so križarili v zaloku. To je bil vendar zelo slikovit prizor, edina izprememba v njegovem enoličnem življenju. Rdeča ali rume-

na jadra, ki so bliščela nad vodo in ribi biči z rdečimi pasovi so obračali nehotase pozornost. Farman je videl skozi daljnogled, da so razen moških v čolnu tudi ženske. Kmalu nato so izstopili, in ko je zapazil, da je nedolžen izlet, se je malo pomiril.

Tuji so veselo letali po pesku, naložili so ogenj in si kuhali priprave. Brez dvoma jih je zanimal svetilnik, ker Farman je bil opazil, da večkrat pogledavajo nanj. Ko je ravno javljal prihod neke ladje, so se upali otroci v svoji radovednosti priti bližje, dočim so odrasli gledali od daleč, kakor da se boje stopiti na vladino ozemlje, na katero pazi brez dvoma redarstvo. Nekaj dni kasneje je čuvaj zapazil kup drv za gradbo. Ribiči so gradili kolibo. Kolikor je Farman vedel, je bila zemlja javna last in nekaj časa bodo uboge naselnike pustili v miru. Prišel je o tem premišljal; Ljudje so bili tuji in pol milje oddaljeni od njega, ali pri vsej nepostavnosti, ki je doma tu, mogel bi ta primer oskosliti tudi druge, da se naselijo v tem kraju. Temu je moral napraviti konec. To pot se je Farman držal postave.

Ko je bila ubožna koliba dovršena, se je prepiral, da bo služila ribiču in njegovi družini samo začasno.

Hotel je nekega dne zajeti vode iz sode, ki je bil zakopan poleg svetilnika. Ko je odprl vrata, je zapazil pred seboj deklico, ki se je plašno smejala. Opazivši njegovo zadrego, se je ohramila.

"Hotela sem enkrat po bližje ogledati si to stvar," je dejala ter pokazala na svetilnik.

"Hočete vstopiti?" je vprašal po kratkem molku.

Odstopila je za korak in izpregovorila z ameriškim naglasom:

"Ne, gospod!"

"Zakaj ne?" je nehot vprašal Farman.

"To vendar ne pristojta."

"Potem ostanite tu," je odvrnil in odšel v kočo, a takoj se je premislil in šel je k deklici, ki je hotela oditi.

"Ali naj vam pokažem, kako se postopaj za napravu?" jo je vprašal ravnodušno. "Pokazati se more le takrat, kadar plovejo mimo ladje."

"Prosim," je odvrnila prijazno, "bodite tako prijazni."

Farman je razlagal, kaj pomenijo različne kretnje, pri tem je dvignila svojo glavo in pozorno poslušala. Nehote je mahala z rokami, kakor je mahala Farman.

"In kadar mornarji zapazijo ta znak," je vzklila veselo, ko je umolknil, "tedaj vedo, da prihajajo v luko."

Farman se je nasmehnil, že davno se ni. Nato ji je pokazal daljnogled, skozi katerega je videla sosedni svetilnik.

"Vedno sem mislila, da je križ postavljen na samotnem grob."

"Vi ste katoličanka?"

"Seveda."

"Italijanka."

"Oče je iz Italije, a jaz sem Amerikanka kakor tudi moja pokojna mati."

"Ali je oni ribič vaš oče?"

"Da, a njegova ladja je večja od ostalih," je odvrnila ponosno.

"Torej so to vaši rojaki?"

"Da, in ko se pride Marko," je pristavila v smehu.

"Marko? Kdo je ta Marko?" je vprašal naglo.

Bal se je zvediti, kdo je to. Samo na to je mislil, pa ni opazil, kako je deklica zardela.

"Pravzaprav mu je ime Marko Franti ali jaz ga kličem Marko; vedite, to je isto ime in se jezi, kadar ga tako kličem."

"Torej je tudi on Italijan," je izpregovoril Farman, kateremu je odleglo. Ni zapazil njenega smeha. "A kako je vam ime?"

"Cara," je odvrnila in se obrnila, kakor bi bila v zadregi.

"Cara, ali ni to italijansko draga?"

Spomnil se je, ker prej je obiskoval opero.

"Da, a vendar je le kratka od Charlotte. Mnoge deklice me kličejo tudi za Charley," je pristavila skoraj ježno.

"Torej Cara ali Charlotte Franti?"

Na njegovo začudenje se je zasmejala.

"Oho, tako daleč pa se nismo, Franti je Markov priimek. Jaz se kličem Murano. Carlota Murano. Ostanite z Bogom!" In hitela je oditi, a še mu je zaklicala: "Prišla bom, kadar se bo ta stvar premikala."

Ko je stopila v kočo, je gledal na znak in gledal, ali se bo deklica vrnila, da pogleda, kako premika znake. Zaman. Njemu se je vse tako zdelo, da čuje njen glas v koči, kjer je toliko časa vladal molk. Naenkrat se je spomnil velikega nereda, ki je vladal v njegovi koči. Ni čutil prej, da je vse razmetano. Takoj je pričel urejevati sobo, kakor se je bil naučil v jetnišnici.

Naslednji dan je neprestano mislil na svojo obiskovalko, in ker je ni bilo, je razmišljal, če je ni razžalil. Morda se ji je zdel neokreten in glup. Gledal jo je skozi okno, kako se je igrala z otroci. Odšel je v sobo in ni več pogledal na obalo. Zaprl je kočo in šel proti bregu. Zapazil je Caro, ki se je igrala z malim fantičem. Stopil je k njej neopazno.

"Ah, vi ste tu? Ah, nisem vedela, da se tukaj izprehajate. Mislila sem,

da ste vedno pri brzojavu. Nekaj sem vasa hotela vprašati: Ali ste kdaj videli tulnje?"

"Ne," je odgovoril Farman na Carino začudenje.

"Mislim one velike, ki se solnčijo na oni strani grebena."

"Tjakaj ne grem nikdar."

Spomnil se je, da hodijo to znamenitost občudovat vsi tuji.

Poslovil se je.

Drugi dan jo je zopet obiskal.

Igrala se je s sestrico na produ. Ker sta več časa molčala, je izpregovoril Farman.

"Sinoči se mi je zdelo, da želite, da ne stopim z vami v kočo vašega očeta, a zakaj?"

"Ker je bil Marko," je odgovorila odkrito deklica.

"Kaj zato?"

"Ker me hoče vzeti za ženo."

"In vi nečete postati njegova soproga?"

"Ne," je odgovorila naglo.

"Zakaj ga ne odslovite?"

"Tega ne smem, mora se skrivati, oče je njegov prijatelj."

"Zakaj se skriva? Kaj je zakrivil?"

"Kradel je rudarjem zlati prah. Nisem ga nikdar marala, ker sovražim vsakega tatu."

Farman je poskočil in pogledal na morje.

"Ali kaj vidite?" ga je vprašala začudeno.

"Vidim ladjo," je odvrnil z nenavadno hripavim glasom. "Moram hitro, da oddam znak. Ko bi šel z vami, bi gotovo prekasno dospel. Ostanite z Bogom."

In stekel je proti svetilniku.

Začudena je zrla na morje; ni videla jadra na površini. Samo od Zlatih vrat je plul mal skunder. Tu nekje je morala biti ladja, ki jo je opazil Farman. Kako bistré in ostre so njegove poštené oči. Čakala je, da bi na svetilniku zapazila znak za ladjo, ali na veliko njeno čudo znaka ni bilo. Mogoče se je pa on premotil.

In hitro je pozabila, ko je prispela domov, kjer je vladala največja razburjenost. Zvedeli so bili, da so poslani redarji v zaliv iz San Franciska. Na vso srečo se jim je posrečilo spraviti Frantija na neko ladjo. Cara je zopet opazila skuner, ki je plul iz zatonu. Sreč se ji je vzradovalo. Ni mislila na Marka, temveč na Farmana. Kasneje je dospela ladja z redarji. Gotovo so bili že obveščeni o Markovem begu, pa so samo površno preiskali malo ribičevo kočo. Njihova ladja je ostala ne daleč od obale.

V noči ni mogla Cara zaspati. Žal ji je bilo, da je s Farmanom govorila o Marku. In sedaj mogoče sumi, da ga vendar ljubi. Mogoče je radi tega tako naglo odšel! Da bi bil že dan, da mu vse pove.

Zaspala je, a prebudil jo je govor pred kočo. Približala se je steni, da je zamogla vse čuti. Zaslišala je Farmanovo ime.

"Ste prepričani, da je res on?" je eden vprašal.

"Seveda," se je glasil odgovor. "Do San Franciska je bil sled in nato se je izgubil. Naši agenti so izvedeli, da ni odšel iz zapada. Po opisu, sličnem našemu beguncu, smo izvedeli, da je čuvaj begunec. Dobimo nagrado 1500 dolarjev, ki je razpisana na njegovo glavo."

"Ze pet mesecev je tu. Zakaj ga niste takoj prijeli?"

"Nismo mogli. Dobiti moramo zaporno povelje iz Avstralije, jutri pride s poštnim parnikom."

"A on more pobegniti."

"Brez naše vednosti ne. Dokler se vidijo znaki na svetilniku, smo v San Franciscu gotovi, da je na svojem mestu. Na svetilniku je sam svoj ječar in se javlja kot tak vsak dan."

"Ker ste že tu, zakaj ga ne primete takoj?"

"To ne gre. Noben sodnik v San Franciscu ga ne zapre, če nimamo papirjev. Spusti ga na svobodo in on je prost."

"In kako ga boste prijeli?"

"S parnikom prejmemo zaporno povelje in nato nam pade v roke! Hahaha!"

Deklica se je zgrozila pri tem okrutnem smehu. Odložila se je.

Naglo se je oblekla in potihem se je splazila iz koče in tekla proti svetilniku. Sedaj je umela, zakaj živi Farman tu, in vedela je, kako je mogla razžaliti s svojim govorom moža, o katerem je sedaj vedela, da ga ljubi.

Potrkala je na Farmanova vrata. Vse tiho. Še enkrat je potrkala. V koči vse tiho. Mogoče je že pobegnil? Pritisnila je na kljuko. Vstopila je v sobo in poklicala. Farman je ležal oblečen na postelji, bil je pijan. Zastonj ga je skušala prebuditi. Obupno je gledala po sobi; ladja je imela priti vsak čas. Vzela je daljnogled in opazovala morje. Zapazila je mal dim na zatonu. Bil je parnik. Spomnila se je, če se ne pokaže na svetilniku Unike prihod parnika, da bodo redarji takoj sumili.

Stekla je k aparatu in s težavo je dala določeni znak za parnik. Pri tem je škripanje koles vzbudilo Farmana iz trdnega spanja.

Naglo z drhtečim glasom mu je povedala ves pogovor. In ko je končala, ji je poljubil roko.

"In sedaj morate bežati in to čim prej."

Ali Rihard Farman je polagoma korakal proti koči, držeč deklico za roko. Ustavil se je ter dejal:

"Sedite, morava se prej pomeniti."

Kaj sta se menila, ni zvedel nihče. In ko sta nekaj minut pozneje zapustila kočo, je nosil Farman vse svoje premoženje in poleg njega je šla Cara.

Naslednji dan so prinesli listi v San Franciscu naslednjo vest:

"Kakor izvem, je izvedela delavna naša policija, da se skriva zloglasni tat zlata Marko Franti na obali ne daleč od Praesidija. Policija je seveda prekasno dospela na mesto. Tiček je pobegnil in z njimi tudi hči ondojnega ribiča Murano."

Štiri leta kasneje je spoznal ribič Murano moža svoje hčere, o kateri je mislil, da je izgubljena. Rihard Farman je bogat farmer v Južni Californiji. Njegov tast ni nikdar izvedel, da mu je zet pomiloščen kaznenec iz Avstralije.

KROGLE, KI NISO ZADELE.

(Iz "Isovenca".)

Predstavljamo si, da v vojski smrt vedno kosi, a pozabljam, da vedno tudi v vojski ne gospodari smrt. Večkrat tudi v najhujši bitki Gospodova dekla, smrt, pozabi na svoje delo. Nekaj zgledov:

V strelskem jarku. Vojaki se naslanjajo na prsteno ali cementno steno in gledajo, kam naj streljajo. Grana-te rijejo po zemlji, srpanci pokajo in vsipavajo svoj ogenj na zemljo. Zdi se ti, da kroži smrt okoli in da išče svojih žrtev. Vojaki pa stoje mirno v svojih zavarovanih postojankah in se za nevarnost ne zmenijo. Tu in tam se kdo med njimi zgrudi mrtve na tla. Pade tudi mož, ki stoji poleg podčastnika. Podčastnik se pripogne k svojem ranjenemu tovarišu in ga položi tako, da lagodno leži. Ko se zopet dvigne, kvišku in pove nekaj svojemu sosedu na desnici, se mu zdi, kakor da mu kdo potisne nekaj trgeda v usta. Zdi se mu, da se duši. Poklekne in se nagne naprej. Nekaj mu pade v roko iz ust... bila je krogla. Dotaknila se ga je smrt, a se ga je usmili in ga pustila nepoškodovanega, živega.

Na patrolji. Neki moj prijatelj stoji z več tovariši pred gozdom. Streljati prično nanje. Hitro se razkrope v roj in se krijejo. Sledi boj. Sovražnikovo patroljo naši vržejo nazaj. Krogle plešejo okoli mene, mi je pripovedoval prijatelj, a nobena ne zadene. Ko se vračajo, začuti na stegnu leve noge lahko bolečino, kot da je na kaj zadel. Ko čez nekaj ur seže v torbo, čuti nekaj trgeda in potegne vun zmečkano kroglo; v torbi najde še malo luknj. Neki drug vojak se je prej vrnil iz nekega vročega boja neranjen in je samozavestno zaklical: Ne zadene me nobena krogla! a našel je pozneje v svoji suknji in v hlačah kroglo, ki ga pa nista ranili.

Po nekem manjšem boju se vrnejo čete nazaj v svoja bivališča. V sobi neke enonadstropne hiše leži 12 mož. Prekmalu je še, da gredo spat; drugi dan so prosti službe. Vsevedo se okoli mize in kade in si pripovedujejo, kaj da so vse doživeli. Slabo razsvetluje sobo petrolejka. Zakurijo železno peč, čisto prijetno se jim godi. Vse se se toplega stanovanja. Iz daljave se čuje grom topov. Ko se najbolj smeja, jih prestraši strašen ropot. Prestrašeni poskočijo kvišku. Vse se trese. Strop počni in v sobo pade granata. Vojaki so preplašeni, nekaj jih je lahko ranjenih. Dero iz hiše. Neki narednik gre zadnji iz hiše. V nekaterih sekundah se pojavi v njegovih možganih vsa njegova preteklost. Strmi na granato, ne more se premakniti. Od daleč čuje kričanje, a ganiti se ne more, zdi se mu, da ga nekaj vleče za roke med tovariše, ki si prestrašeni čestitajo, ker še žive. Mladi podčastnik se polagoma zave in zasmejlja, a lasje so mu osiveli.

Postvr preplava 35 km na uro.

Neki potski plovski riborejec je izračunal, da ima postvr med vsemi ribami nedvomno rekord v hitrosti, ker preplava daljšo najmanj 100 metrov z naglico, ki bi znašala 35 km v eni uri. Šeuka zaostaja za svojo bistro sestrično; ona preplava 100 metrov z največjo hitrostjo 27 kilometrov na uro, toda v daljšem plavanju je zelo vstrajna in se giblje s trajno brzino kakih 23 km na uro. Najpočasnejša riba je karp, ki preplava v eni uri bore 12 kilometrov.

Tri sestre rodile 111 otrok.

Mary Austinova, Amerikanka, se je rodila na Karolinah kot hči vrlega tiskarja. Poročila se je v 33. letu in rodila 44 otrok; po poklicu je bila zdravnica in ranocelnica. V ameriški državljanski vojni je delovala na strani Unije v vojnih lazareti; pogostoma je sama nosila ranjence iz boja, tako da so celo sovražniki občudovali njeno hrabrost. Večkrat je bila ranjena; izgubila je eno oko. Rodila je trinajstkrat dvojčke in šestkrat trojčke. Nje sestra je rodila 41, druga sestra Carry 26 otrok; vse skupaj so darovale zvezdnemu praporu 111 državljanov in državljanek.

FRANK GRUM & COMPANY

stavbeniki in kontraktorji.

1506 N. Broadway Joliet, Illinois.

Chicago Phone 1706-R.

Sprejemamo vse vrste stavbinske posle, bodisi pri manjših ali večjih podjetjih ali posameznikih.

Podpisani sem tehnično izučen stavbenik. Izdelal sem šole na Dunaju in Gradcu ter izdelal državni izpit v Ljubljani, kjer sem sedem let posloval kot stavbinski mojster mesta Ljubljane.

Na željo izdelam načrte, kakoršne kdo želi.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FRANK GRUM.

FR

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

25. feb. Nedelja Valburga.
26. " Ponedeljek Porfirij, škof.
27. " Torek Leander, Baldom.
28. " Sreda Romanus.
1. marec Četrtek Albin, Hadrijan.
2. " Petek Simplicij, Bl. Kar.
3. " Sobota Kunigunda, Avst.

PRVA POSTNA NEDELJA.

"Ne samo ob kruhu živi človek."

Trideset let je živel naš Zveličar skrivno v Nazaretu, dokler ni prišel čas, da nastopi javno življenje. Po nasvetu sv. Duha je šel v puščavo, da se z molitvijo in postom pripravi na slavno delo in ko se je postil 40 dni, je bil lačen. Skušnjavec Ga je nagovarjal, naj stori, da postanejo kameni kruh. Satan ni vedel za gotovo, če je Jezus res Bog. Videl je sv. Janeza Krstnika, ko je rekel: "Glejte jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta." In slišal je glas pri Jezusovem krstu: "To je moj ljubi sin, nad katerim imam svoje dopadajenje." Sedaj pa je Satan videl, da je ta Jezus lačen, kakor vsak drug človek. Zato se mu je približal in rekel: "Če si ti Božji, naredi iz teh kamenov kruh"; dobil pa je odgovor: "Ne samo ob kruhu živi človek, ampak vsaki besedi, ki pride iz ust Božjih."

Preteklo je nekaj časa, ko je Jezus učen svoje učence o Božjem kraljestvu, četudi niso veliko razumeli, kakor tudi Judje ne. Neki dan pa je odločno rekel začudenim poslušalcem: "Jaz sem kruh življenja. Kdor je od tega kruha, bo živel na veke."

Blizu Kafarnavima je naš Gospod našil veliko množico s petimi kruhi. Ta čudež je Jude tako navdušil, da so ga hoteli postaviti za kralja, rekoč: "Ta je v resnici prorok, ki ima priti na svet." Jezus se je skril v gore; ko so ga Judje našli drugi dan, jih je Jezus posvaril, rekoč, da delajo to zato, ker so jedli in bili nasičeni in hočejo videti še nov čudež. Vedel je, da v resnici ne ljubijo ne Njega in ne Njegovih naukov, zato je rekel: "Ne trudite se za hrano, katera preide, ampak za hrano, katera ostane za večno življenje, katero vam bo dal sin človekov." Potem so Judje vprašali: "Kaj naj storimo, da bomo delali Božja dela?" Jezus jim je odgovoril: "To je Božje delo, da verjete v Njega, me je postal."

Judje so ga vprašali, kak čudež bo storil, da smejo verovati v Njega. Čudež prejšnjega dne ni več zadostoval. Mojzes jim je tudi dajal nebeško hrano in ne samo enkrat, ampak 40 let in ne samo 5000 ljudem, ampak celemu izraelskemu ljudstvu. Kristus je ob-

ljubil, da bo dal veliko čudovitejši kruh, kateri bo pomagal zadobiti večno življenje.

Sveto obhajilo bi moralo biti naša dušna hrana vsak dan, kakor je bila mana vsakdanja hrana Izraelcem v puščavi. Naš Zveličar je govoril o manji, ker so jo živali, kakor bi morali uživati hrano, katero je on dal, vsak dan. Sv. Tomaž Akvinčan pravi: "Ker je ta zakrament hrana, se ga lahko prejme vsak dan. Predpodboljen je v mani, katero so prejeli Izraelci v puščavi vsak dan."

Čudoviti kruh, katerega je naš Gospod obljubil Judom, je nam dal na predvečer svojega trpljenja, ko je sprejel kruh v svojih rokah v Svoje telo in vino v predragoceno kri. Nato pa je rekel: "To storite v moj spomin." Kaj naj toraj mi storimo? Storit moramo tudi to, kar je bilo storjeno, ko sta se podobli kruha in vina spremenili v presveto telo in kri, namreč prejemati to sveto hrano. Kolikokrat, nam ni povedal Zveličar.

Prvi kristjani so prejeli nebeško hrano vsak dan. V dejanju apostolov beremo: "In bili so vsak dan v templu lomivši kruh od hiše do hiše," kjer se je darovala najsvetejša daritev, vztrajali so v skupnosti pri lomljenju kruha.

Tudi oni kristjani, ki so živeli takoj za prvimi kristjani, so pristopali vsak dan k mizi Gospodovi. Cerkev očete pišejo, da je bila navada v Rimu, Afriki, Milanu in Španiji, da so verniki vsak dan pristopali k mizi Gospodovi. Samo ob sebi je bilo umevno tedaj, da kdor je šel k sv. maši, je šel tudi k sv. obhajilu. Vsaka cerkev je bila obrednica in sledili so zgledu apostolov. Kakor so apostoli prejeli Telo Jezusovo iz Njegovih lastnih rok, tako je bilo sv. obhajilo v novi cerkvi nerazdružljivo s prejš. daritvijo.

V starih časih so bili verniki vselej pri sv. obhajilu, kedar koli so bili pri sv. maši. Vse njihove misli so bile obrnjene na sv. Rešnje Telo. Dijačoni so nosili sv. obhajilo na dom tistim, ki niso bili navzoči. Sv. očetje nam celo pripovedujejo, da so verniki jemali posvečeni kruh na dom, da so lahko prejeli Zveličarja, četudi niso mogli biti pričujoči pri sv. daritvi.

Pologoma pa se je ta gorečnost ohladila. Nekaj časa so prejeli sv. obhajilo vsako nedeljo, potem le nekolikokrat na leto, toda kmalu so se slišale prižobe, da se je treba vrniti k stari navadi.

Kljub vsem prižobam pa se je zamenjavanje sv. obhajila tako razširilo, da je bil četrti lateranski splošni cerkveni zbor prisiljen, zapovedati pod kaznijo smrtnega greha in izključitvijo cerkvenega pogreba vsem vernikom, da prejmejo zakrament sv. Rešnjega Telesa vsaj enkrat v letu in sicer o velikonocnem času.

Nikdo pa naj ne misli, da dela v duhu sv. cerkve, če prejme sv. obhajilo samo enkrat na leto. Enkratno sv. obhajilo o velikonocnem času zahteva sv. cerkev od najmlajših svojih otrok, želi pa, da večkrat pristopajo k sv. obhajilu. Tridentinski cerkveni zbor naravnost pravi, da želi sv. cerkev, da gre vsakdo k sv. obhajilu, kdor je pri sv. maši. Cerkev strogo zapoveduje, da gre vsakdo k sv. maši ob nedeljah, toraj tudi, da prejme takrat sv. obhajilo. Rimski katekizem pravi: "Kakor človek ve, da mora zalagati svoje telo s hrano vsak dan, tako bi morali tudi skrbeti, da hranijo svojo dušo vsak dan, ker duša ni manj ne potrebuje duševne hrane, kakor telo telesne."

Cerkveni vladarji hemorno vabijo vernike k vsakdanjemu sv. obhajilu. Sv. Oče Pij X. je določil, naj bi vsi verniki pristopali vsak dan k sv. obhajilu, če so v stanu milosti Božje in imajo pravi namen.

Kdor gre samo enkrat ali dvakrat k sv. obhajilu, gotovo ne dela, kakor želi sv. cerkev. Taki ljudje se pač težko imenujejo zvesti otroci svete cerkve, če stori najmanj, kar se zahteva in samo zato, ker se boje smrtnega greha in kazni. Kako slabo se tak človek sklada s Kristusovimi besedami: "Ne delajte za hrano, ki mine, ampak ono, ki ostane za večno življenje." "Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje."

Izgovor, da kdo nima časa, je prazen. Za tem časom ni treba nikomur biti žal. Četudi stane nekaj truda in požitovanja, ali ni tega vredno sv. obhajilo? Ali nas ne more Zveličar tihočno poplačati za čas, katerega žrtvujemo Njemu? Spominjajmo se Zveličarjevih besed: "Ne samo ob kruhu živi človek, ampak vsaki besedi, ki pride iz ust Božjih." "Kdor je ta kruh, bo živel na veke."

REV. J. PLAZNIK.

KAJ NAS UČI NARAVA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Materijalistično mnenje.
(Nadaljevanje.)

Materijalistična modroslovna šola uči, da ima človek svoj začetek in konec v blatu.

Profesor Vogt pravi: "Človek je to, kar je." Toraj, če človek je raka, bi moral postati rak. Kdor se toraj vzvzema za materijalističen postanek

sveta, gre duševno tako, kakor rak — nazaj.

Nekdo drugi pravi: "Človek, ki tehta 150 funtov, je iz iste snovi, katero najdemo v 1,200 kurjih jajcih; človek je to in nič drugega."

Zopet nekdo drugi primerja človeka z vozom gnoj, od katerega visi svetilka, kaj čuda, če tak človek zagovarja potem samoumno.

Zalostno in nedosledno razlaganje o početku in namenu sveta, kakor si ga razlagajo materijalisti, popolnoma nasprotuje zdravi pameti. Zato se ne splača, da bi o tem veliko govorili. Zadoštuje naj le par stavkov. Vsaka stvar se spreminja. Kar je večno in samo od sebe, to se ne more spreminjati. Nauk o večni, samo od sebe materiji je tako nesmiseln, kakor o štirivoglatem krogu. Vsak krščanski otrok ve, da ima človek razum prosto voljo in neumrjočo dušo. To dviguje človeka nad vso naravo in živali. Človek napreduje, živi pa ne.

Med človekom in živaljo je bistvena razlika. Človek ima nekaj več in lepšega, kakor mrtvo naravo.

Slavni zvezdoslovec Kircher je imel med svojimi prijatelji tudi nekega materijalista. Zastoj mu je Kircher kazal red v stvarstvu, da bi spreobrazil nevernika. Ta materijalist je vstopil nekoč v zvezdoslovčev sobo in opazil na njegovi mizi zemeljsko oblo. Hitro je vprašal, zvezdoslovca, kje je dobil to oblo in kdo jo je naredil.

"Ta obla, katero vidiš, se je naredila sama," je odgovoril zvezdoslovec. "Nič hče je ni naredil. Njega moč jo je prisilila, da se je začela."

"Ali me hoče imeti za nočca," vpraša materijalist. "Kako se more kaj takega zgoditi. Vsaka stvar mora imeti vzrok za svoj začetek. Kako naj jo prisihi njena moč, da se samo naredi? Dokler je ni bilo, tudi ni imela nikake moči."

"Poglej sedaj," pravi Kircher, "ti praviš, da se ta obla ni mogla sama začeti; kako se je pa prava zemlja začela sama? Kolikokrat si trdil še veliko večjo neumnost, ko si rekel, da nima zemlja, polko večja in tako čudovito lepo urejena, nikogar, ki bi jo bil naredil. Ali se je zato sama naredila, če je neizmerno večja?"

Materijalist je bil tiho. Zamislil se je. Šel domu in postal dober vernik.

Panteistično mnenje

Panteisti gredo predaleč v ravno nasprotni smeri. Materijalisti taje človeško dušo in njenega Stvarnika. Materijalist pravi, da je vsaka stvar mrtva; panteisti pa trdi, da je v vsaki stvari nekaj boga. Panteisti, vsaj večina izmed njih, pripoznava neko najvišje bitje, katero vse obhranjuje. Ne pripoznava pa, da bi bil človek in živali različen od tega prvega bitja, katero je povzročitelj drugih. Panteisti imajo človeka za boga. Panteizm ima vsako živo stvar za boga ali saj del boga. Komar in orel, miravljia in krokodil, slon in som, mačka in lev, opica in človek, vsi so bistveno isti bog. Po tem nauku ni ne človek in ne žival za se; potemtakem tudi nima nikake odgovornosti za svoje početje. Božanstvo je odgovorno za vse. To modroslovje je sad živahne jutrovske domisljije.

Panteizem ima mnogo privlačnosti. Posebno se dopada domišljavcem in ošabnežem. Človek je hotel biti Bog, podobno, še predno je bil prvi greh storjen. Zato se ne smemo čuditi, če ima človek še dandanes iste slabosti.

Panteizem hoče zidati brez podlage. Panteisti pripoznava neko najvišje bitje, zraven pa trde, da izven tega bitja ni ničesar. Kako more biti ena stvar najvišja, če ni ničesar drugega zraven. To se upira zdravemu razumu. Panteizem nasprotuje tudi razodetju. Po njihovem nauku ni Bog najvišji Stvarnik in vladar sveta. Po panteističnem nauku bi nam ne bilo treba častiti Boga, ker bi bili sami bogovi. Panteizem poniža Boga do stvari, katere je je Bog vstvaril, človeka pa postavi na Božji prestol. Panteizem je ateizem.

Ateizma se more oprijeti le domisljavec. Ali ni višek neumnosti reči, da je podgana isto, kakor mačka, volnik ravno to, kakor mula ali pa, da je neverni ravno isto, kakor Vsemogočni, katerega taji, da sta oba enainista osebnosti? Vsaka stvar, po celem stvarstvu, pa se bori, že po svoji naravi za svojo individualnost, da bi obstojala za se, kot samostojno bitje.

PRVI ZAČETEK OTROŠKE VZGOJE.

Vkljub veliki ljubezni, ki navadno obdaja malega otroka, je vendar veliko napak, ki se zagreše ravno v prvih letih otroške mladosti. Materam se zde premalenkostne, da bi pazile na nje, v mislih, da bo pozneje se dosti časa za vzgojo. In tako se zgodi, da v prvih letih otroci niso vzgojeni, ampak razvajeni.

Ni tako lahko majhnega otroka — ne razvadi. Slavni Pestaloci pravi: "Umetnost, biti v pravem pomenu besede mati, ne pride sama ob sebi, treba jo je priučiti." Tu ne zadostuje, če zaupa mlada mati samo naravnemu materinemu nagonu. Marsikatera vestna, misleča mati si je v svesti svoje svoje nepopolnosti in bi rada boljše naredila.

Stavimo si najprvo vprašanje, kaj

je vzgoja. Otroka prevideti z vsem potrebnim, kar bo potreboval v borbi življenja in vsposobiti ga, da bo postal enkrat dober človek. Vzgoja vedno vzdiguje otroka kvišku, vodi otroško stremenje k dobremu, vzvišenemu, k Bogu. Vzgoja ne more dokončati, ona postavi le temelj k dokončanju ali k — pogubi; ona zamore gojiti moči in zatreti strasti, toda le tam, kjer deluje z vztrajnostjo, mirno, nesebično, s posebnim ozirom na osebnost otrokovo. Z malo besedami: ona skuša dovesti doraščajočega človeka s pomočjo navade, z besedo in z zgledom, da stori dobro iz proste volje.

Kdaj naj se prične vzgoja? Pravijo, da se prenese nagnjenja, mišljenja in navade od matere na otroka. Zato naj bi se potrudile mlade žene, ki pričakujejo, gojiti svoje najblajše moči, naj se duševno ne zanemarijo, naj pazijo na svoje zdravje, ne da bi se zmehkuzile, naj ne opesajo v svojem navadnem delovanju, naj se izogibljajo slabe hrane, bodisi duševne ali telesne. Predvsem pa naj se mlada mati varuje hudih strasti in jeze, da se ne prenese njih slabe posledice na otroka. S samovzgojo matere se prične vzgoja otroka že pred rojstvom.

Prava vzgoja se seveda prične šele po rojstvu. Glavno pravilo prve vzgoje je, vse odvrčati od otroka, kar ne moremo, da bi se navadil, in vztrajno ponoviti to, kar hočemo, da se mu vcepi, da mu postane v drugo naravo. Otroci morajo imeti že v tretjem in četrtem letu dobro moralno podlago, ki se mu je privadila in na katero se zida poznejša vzgoja s pomočjo razvijajočih se otroške razumnosti.

Prva in najpoglavnejša čednost, ki mora postati otroku že v teh letih druga narava, je ubogljivost. Ona je trdnji temelj za vso drugo vzgojo. Ubogljivost se pri otroku ne doseže tako hitro, le z najvztrajnejšim, najenakomernejšim in premišljenim ravnanjem dosežemo, da se otrok nanjo navadi. Paziti moramo, da otroku nikdar ne prepovemo niti najmanjše stvari, katero zahteva nam v resnici ni mogoče. Kar se otroku enkrat zapove, mora brezpogojno stori, in kar se mu prepove, brezpogojno opusti. Sedaj se da še z lahkim trudom vcepiti čut za pravo in dobro, tako da ostane za vedno. Toda starši ne smejo pregledati otroku niti najmanjše laži, ne nezvestobe, ne trme in ne samoglavosti, kratko nobene napake, ki jo žele odstraniti od otroka. Če se pa starši vsele nad krakčasno razposajenostjo otroka, se mu ne upajo ničesar odreči, in odlašajo vzgojo kakor kazen na čas, ko postane otrok razumen, tedaj je pričakovati za starše kakor za otroka žalostna prihodnost.

Kazen, ki mora biti popolnoma primerjena otroški naravi, je uporabljati le toliko časa, dokler otrok še nima razvite samozavesti, to je do tretjega ali četrtega leta. Pri mnogih otrocih ni potrebno, da obstoji kazen v udarcih, toda mnogokrat pomaga najboljša šiba, rabljena o pravem času. Če pa zasluži otrok, ko je že enkrat štiri leta star, še šibo, je bila njegova vzgoja že napačna. Po tem času, na vsak način, pa po šestem letu, mora biti otrok ta-

ko ubogljiv, da zadostuje k njegovi vzgoji le beseda, prijazna, dobrotljiva, resna, in če je potreba stroga. Če v teh letih beseda ne pomaga, tudi palica ne bo, njeno moč je strla napačna vzgoja.

Kdo je prvi vzgojitelj otroka? Prva vzgojiteljica po naravi je mati. Ob materini roki se vzpne otrok na lestvo življenja, po njenem očesu dobi prvi pogled v življenje, tako kakor ga ona uči gledati stvari, jih bo gledal in sodil v poznejših letih, kakor čuti mati in kakor izraža svoja čutila, tako se tvorijo čutila v otroku. Prvi pojmi, ki jih zadobi otrok, ostanejo dolgo časa in zapuste sledove za vedno. To je, kar stori prvo ravnanje z otrokom tako važno, navidezne malenkosti se ne dotaknejo le otrokove sedanjosti, ampak postanejo lahko odločilne za njegovo prihodnost.

Radovednost. Ena najgrših lastnosti človeka je radovednost. Vse do najmanjše pičice poizvedeti ali izvabiti iz svojega bližnjega, samo da si uteši svojo radovednost in pa da vidi svojega znanca v kolikor mogoče slabi luči, to je delo radovedneža. Kolikrat se sliši govoriti med ljudmi: "Koliko premorejo pri tej hiši?" "Koliko ti zasluži?" "Kaj oni delajo in koliko porabijo?" itd. Cel svet vprašanj, sumničen in podtikanje.

Ali je res neobhodno potrebno, da so vsakemu znane vse razmere svojih sosedov? Ali se veliko lažje živi, če se vedo skrivnosti svojih znancev? So ljudje, ki hočejo na primer, na vsak način izvedeti, koliko dohodkov imajo posamezni člani rodbine, in če so jim izvedene vsote previsoke, potem prične delovati nevoščljivost, kajti ta hodi vedno roka v roki z radovednostjo.

Radovednost, klepetavost, nevoščljivost povzročajo človeku mnogo trpljenja, težav, bolesti, skrbi in tužnih dni. Vsakemu ni dano braniti se pred vprašanji radovednežev; marsikoga osupne predrznost vprašalčeva. Kratki, kreпки, včasih osorni odgovor je potreben, da se odkrižamo neljubemu vprašanju ljubega znanca.

Koliko so vredni časopisi.

"Kralj starih časopisov, Robert Budd" — tako čitaš na trgovskem izvešču v enem izmed predkrajev Newyorka. "Tu se prodajajo vsi dnevniki od 1. 1833. do danes." Te besede razodajajo pomen te čudne trgovine. V velikem skladišču se kopiči na stotine skrbno zvezanih in urejenih kupov starih časopisov, opremljenih s kratkimi navedbami vsebine. "Časopisni kralj" pripoveduje, da ima 7 milijonov starih, katerih sleherni je vreden vsaj 2 dolarja. Njegovo premoženje znaša torej 14 milijonov; seveda — tako priznava sam — ne pride nikomur na um, da bi odkupil njegovo robo za to svoto. Mr. Budd dobiva naročila z vseh koncev sveta, največ od odvetnikov, ki iščejo v starih časopisih raznih važnih podatkov po nalogo svojih klijentov. Tudi pisatelji se zatekajo pogostoma k neizčrpnim Buddovi zalogi. Za vsak časopis, ki je star nad leto dni, zahteva podjetnik 2 dolarja 85 centov. Za vsako nadaljine leto računa 1 dolar

50 centov več. Njegov zaslužek pri tej trgovini je torej čisto lep, posebno če pomislimo, da ga stanejo časopisi zelo malo. V zvezi je z največjimi newyorskimi klubi in gostilnami, ki mu prepuščajo svoje časopise za neznanatno odškodnino. Mr. Budd pripoveduje, da kupi vsako leto 100,000 časopisov, proda pa jih 5000. Kako si je izmislil to čudno obrt? Začel je svojo kariero v Washingtonu kot reven populčni prodajalec časopisov. Ko je izbruhnila državljanska vojna, je sledil armadam in delal v obeh sovražnih taboriščih izborne kupčije s časopisi. Pri drugi bitki pri Bull Runu so mu rekli oficirji, da bi radi plačali 5 dolarjev za časopis, v katerem bi bila opisana ta bitka. To mu je dalo idejo za ustanove njegove trgovine. Vrnil se je v Washington in pobiral tam od svojih tovarišev in gostilničarjev stare časopise, katere je potem ponujal oficirjem in vojakom, ki so se bili udeležili vojne. Imel je velik kupčijski uspeh. 1872 se je preselil v New York, kjer je nadaljeval svoje podjetje v večjem obsegu in mogel zbirati vzlasti stare časopise. Požar mu je uničil nekoč večino njegove dragocene zaloge. Nedavno mu je ponudila neka Angležinja za vso zalogo veliko svoto, a Mr. Budd se ni mogel ločiti od svojih ljubljencev.

Ah, kako je veličastna pravica.

V Rimu se je zgodil slučaj, ki kriči do neba. Sicilijanec Erazem Vasallo obtoženo umora, je prebil v ječi 38 let. Dva njegova druga, obtožena in obsodjena na dosmrtno ječo sta v ječi umrla, Erazem pa je prebil 38 let. Te dni je umrl eden njegovih sorodnikov, ki je izdal na smrtni postelji, da je on umoril dotičnega in ne Erazem. Erazem je bil izpuščen iz zapore brez odškodnine za to, da je po nedolžnem moral sedeti 38 let. Vrgli so ga na ulico in mu niso dali niti vinarja. Prosjačiti je moral, da je nabral toliko denarja, da si je mogel kupiti karto za v domovino. Ko je prišel domov, ni jedel tri dni ničesar, ker ni imel denarja. V Neapolju se je izgubil, ker je bilo mesto vse ponovljeno, odkar ga ni videl. Ko je slišal, da mu je umrla žena in da so mu poginili otroci od bede, je nehal govoriti in bati se je, da znori od žalosti in bede.

Zdravniki v Evropi.

Evropa šteje nad 160,000 zdravnikov. V razmerju s številom prebivalcev ima Anglija 7 zdravnikov na vsakih 10,000 oseb, Italija, Francija in Nemčija pa samo po 5. To razmerje je v velikih mestih seveda mnogo ugodnejše, in v tem pogledu je prvi Berlin s 3384 zdravniki. Znamenite so tudi nekatere medicinske knjižnice; prva med njimi je knjižnica medicinske fakultete v Parizu s 175 tisoči zvezkov; slede ji knjižnice petrograjske akademije, kraljevskega kolegija v Edinburghu in medicinske družbe v Londonu, z bogastvom knjig, ki sega od 170 tisoč do 70 tisoč zvezkov.

Copyright 1916
The House of Kappeler

Pomlad

SE BLIŽA

Starka zima je prekinila zvezo z vremenom in dobila svoj "laufpos", zato se že resno pripravlja na odhod odkod je prišla.

PRIPRAVITE SE ZA LEPE DNEVE VIGREDI. ZDAJ JE ČAS, KER LE ŠE PAR TEDNOV IN DREVJE BO OZELENELO.

Najlepše in najmoderneje \$12.50 do \$25
moške obleke

Posebnost za to soboto: TRI PLAVE SRAJCE ZA DELO \$1.00

THE EAGLE

SLOVENSKA VELETRGOVINA
Math. Simonich, Manager
406-408-410 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽINO GOSLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

RAZNOTEROSTI.

Kamele, ki kadijo.

Neki španski častnik, ki je bil dolgo časa v Afriki pripoveduje v listu "Family Herald", da dajejo domačini kamelam neke vrste cigare, in sicer v boju, kadar se kamele začno plašiti. Imajo kos zvrtanega lesa, "špic", v kateri utaknejo v cigareto zviti tobak in ta "špic" denejo kameli v gobec. Kamela vleče in se počuti prav dobro, pri tem pa se nič ne zneni ne za vojni krič ne za grmenje topov. Tudi kadar kamele zobje boljše, jim dajo v gobec take "cigare".

Papir.

Najprej so pisali ljudje na kamene plošče, na les, drevesne liste, na drevesno skorjo, suhe živalske kože in platno, potem na povoščene deske, na ilatne plošče in na kovinske tablice. V Egiptu so že pred 5000 leti iznašli papirus iz stržena nekega grma. Zato se je ohranila beseda papir po tenkih listih iz papirovega stržena. Papirus so shranjali in razpošiljali v obliki zvito. Iz živalskih, zlasti oslovskih in ovčjih kož so kasneje začeli izdelovati pergament. V mestu Pergamos v Mali Aziji so baje najprej znali izdelovati pergament, odtod tudi njegovo ime. Se v 11. veku sta bila papirus in pergament zelo razširjena in splošno uporabljana, čeprav je bil tudi papir že znan. Iznajdba papirja se računa že okoli 2000 let nazaj, ter je papir iznašel baje nekako 200 let pred Kristusom neki Kitajec. Gotovo je, da znaajo Kitajci papir že okoli 2000 let. Delali so ga iz mešanice murvine skorje, iz raznih trav, odpadkov svil, bombaža in različnih tkanin. Iz take mešanice ga delajo v Aziji še dandanes. Tartarji so pridli v šestem veku na Kitajsko, se seznanili tudi s kitajskim papirjem in ga prinesli Arabcem. Arabci so razširili papir po vseh jutrovih deželah ter ga kot osvojevalci Španije končno zanesli tudi v Evropo. Ko so se vrnili križarji v domovino, so prinesli s seboj tudi iznajdbo papirja. Prva papirnica je bila na Nemškem baje v Ravensburgu leta 1270, v Španiji so ga delali že sto let prej.

Himne narodov.

V poročilih z balkanskega bojišča čitamo pogostoma, da so vojaški odjeki prepevali narodno himno. V vsaki narodni himni se odseva duh naroda, ki jo peje, in dobe, v kateri je nastala. Bolgarska narodna himna, bištra in zanosita "Šumi Marica", je v bistvu stara narodna pesem, s katero so se navduševali za boj bolgarski seljaki ob času vstaje l. 1876; tako je bila pesem posvečena za narodno himno. Leta 1823, je spenil grški poet Dionizij Salomos, rojen na Janti, pesem o svobodi, ki je postala Mantzarijskim napevom narodna himna Grkov. Črnogorska himna je znana pešem "Onam onamo". Srbska himna je gromovita bojna koračnica. Turki imajo dve himni. Prva je Donizetti-jeva, brata znanega skladatelja, ki ga je imenoval Selim II. za ravnatelja tace ustanovljenemu konservatoriju, zdaj igrajo pri oficijelnih priložnostih večinoma mladoturško himno, ki je

nastala po padcu Abdula Hamida kot delo domačega pesnika in skladatelja. V Italiji imajo oficijelno "Kraljevsko himno", poleg nje pa tudi "Garibaldi-jevo himno" Luigija Mercantinija. Ruska narodna himna, ki jo je zložil Žukovski, vglasbil pa Ljov po naročilu Nikolaja I., ima samo eno kitico. Angleži imajo dve himni: "God save the King" (Bog živi kralja) od Haendla, ter imperialistično "Rule Britannia" (Vladaj, Britanija). Avstrijsko cesarsko pesem je vglasbil slavni Haydn. Pruska kraljeva pesem "Heil dir im Siegeskranz", se poje po napevu angleške "God save the King"; prava narodna himna pa je "Wacht am Rhein". Francosko himno, široko sveta znano "marselezo", je zložil mladi oficir Rouget de l'Isle l. 1792 v Strassburgu, glavnem mestu nekdanje francoske Alzacije, ki ječi od l. 1871. pod nemškim jarmom.

Anekdoti o grškem kralju.

Henry Bordeaux pripoveduje v listu "Echo de Paris": Kralj Konstantin grški se je vračal z bojišča v svoje glavno taborišče z avtomobilom. Na poti je srečal vojaka, ki je šepal in stokal. Kralj je ustavil avto in vprašal: "Kam pa?" — "V mesto, Veličanstvo. Poslali so me domov." — "Zakaj?" — "V bojih s Turki sem bil ranjen, in ko se je zdelo, da je rana zaceljena, sem šel zopet na boj. A rana se mi je zopet odprla in zdaj moram domov." — "Stopi na voz, da te peljem!" — "O ne, Veličanstvo!" — "Ajd, kar hitro!" — "Nemogoče, Veličanstvo." — "Ukazujem ti!" — "Nemogoče, hvala lepa!" — "Za vraga, pa zakaj ni mogoče?" — "Hm... imam stenice in uši, Veličanstvo!" — "Le stopi gor! Jaz jih imam tudi!"

Kako je delal Gustave Flaubert.

Avtor romana "Madame Bovary", ki je umrl 7. maja l. 1880, je imel krasen slog. Pisatelj pa je povečal svojemu slogu tudi mnogo časa. Mnogokrat je delal samo na par vrstah po več ur. Stanoval je v petem nadstropju, da ne bi slišal ropota na cesti, in je delal čestokrat tudi ponoči. Hodil je iz sobe v sobo in čital glasno svoj rokopis, da ni pregledal niti ene napake. Neko noč je tudi tako delal. Hodil je po razsvetljeni sobi in čital glasno svoje delo. Po naključju je pripeljal mimo izvošček. Opazil je razsvetljena okna in močan glas. Menil je, da je zbrana kaka večja družba in da nekdo predava. Ustavil se je torej ter čakal, da se družba razide in da morda zasluži kak vinar. Njegovemu zgledu so sledili tudi drugi njegovi tovariši in kmalu se je nabralo okoli dvajset izvoščkov, ki so vsi čakali, kdaj bo konec predavanja. Toda kmalu je Flaubert prenehal čitati, svetilke so ugasnile, izvoščki pa so se odpeljali z dolgimi nosovi.

Prerokba meniha Kozme.

Ruski list "Svjat" poroča: Menih Kozma, ki ga v grški cerkvi častijo kot svetnika, je zapustil več zanimivih prerokb glede bodočnosti Balkana in vsega človeštva. Menih Kozma je bil rojen leta 1778 v grški vasi Apokoron in je vse svoje življenje posvetil duhovni in osvobodilni svojih rojakov. "Prisel bo čas," pravi menih Kozma v svoji prerokbi, "da bodo ljudje občevali med seboj s pomočjo žice; v Rusiji živčji ljudje se bodo pogovarjali z

onimi na Angleškem, kakor da bi bili sosedje. Ljudje bodo izumili voz, ki bo hitreje tekel, kot zajec." Jonski otoki bodo prej osvobojeni, kakor Epir (južna Albanija). Če boste videli stotine ladij, zbirati se ob grških obalah, naj bežijo žene, otroci, starčki v gore, da ne bodo padli pod mečem antikristov; potem pa bo prišel dan, da bodo zvezni krščanski vladarji korakali v Carigrad. Tedaj bo tekla kri v taki meri, da bo moglo v nji plavati jajnce. Srečen tisti, ki bo dočkal tiste dni. Turki bodo razpadli na tri dele: en del jih bo padel v vojski, drugi del se bo umaknil v Azijo in tretji del se bo pokristjanil in bo ostal v Evropi. Noben teh, ki jih poznam, ne bo dočkal tistih, njihovi otroci bodo pa morda doživeli tiste čase." — Vsekako zanimiv slučaj, da se dobršen del te prerokbe vjema s sedanjimi dogodki.

Razdelitev podpor neprikratena.

New York, 19. feb. — Tukajšnji odbor Zionstov je naznanil, da prekinje diplomatiskih odnosov med Združenimi Državami in Nemčijo ne krati razdeljevanja podpornih denarjev v Palestini, na Poljskem in Litvanskem. Danski Judje da so z dovoljenjem vlade Združenih Držav razdelili nad \$1.000.000 v treh okrožjih.

Malo upanja na uspeh.

Washington, D. C., 19. feb. — Zopet ni prišla danes v razpravo resolucija, začeti preiskavo obtožbe, da je bilo 25 ameriških dnevnikov z angleškim denarjem podkupljenih, da delajo propagando za nasnovanje vojne z Nemčijo. Reprezentant Moore je pol ure v krepkih besedah izrazil svojo razgorčenost nad tem, da hočejo zadevo dolgo odlašati. Zahteval je glasovanje o resoluciji in glasno izjavil, da je zmoten svoje trditve dokazati.

Zahvala.

Tem potom se lepo zahvaljujem Družbi Sv. Družine v Jolietu za izplačano mi vsoto \$50 za operacijo na slepem črevesu (appendicitis). Rojapristopajte v to dobro organizacijo, katera vam nudi pomoč v slučaju bolezni in nesreče.

Zahvaljujem se tudi društvu sv. Družine št. 5 D. S. D. v Ottawo, Ill. za izplačano mi bolniško podporo.

GEORGE OSLANCY

čl. dr. Sv. Družine št. 5, Ottawa.

ZA KRATEK ČAS.

Zaposlen človek.

Neki prosjak stoji pred vrati ter zvonil neprenehoma. Končno mu vendar odpre hišna vrata.

Prosjak: "Zakaj ne odprete precej! Mislite, da imam toliko časa stati tukaj!"

Nepričakovan odgovor.

Mož: "Nocoj se mi je sanjalo, da sem umrl."
Žena: "Koliko časa si se pa moral peči v ognju?"
Mož: "Niti minute; sv. Peter mi je rekel: 'Ti prideš v nebesa, ker predodrobo poznam tvojo staro.'"

Obstrukcija.

A.: "Kako je vendar mogel poslanec 36 ur govoriti?"
B.: "To mu je bilo prav lahko. Osem let, odkar je oženjen, ni smel nikdar govoriti; sedaj je imel pa priliko."

V višji deklški šoli

Profesor verouka omenil zakonske zadržke. Poklicana je bila potem neka malo pazna učenka, da naj nasteje te zakonske zadržke. Le par jih je znala povedati. Ko ji profesor nato reče: "No, kateri je še?" ona odgovori: "Če nobenega snubca ni."

Iz ljubezni do bližnjega.

Sodnik: "Ali ste res priči posodili denar po 50 od sto?"
Oderuh: "Jaz bi mu sicer ne bil smel posoditi; pa storil sem to le zato, da bi on ne prišel kakemu judu v roke."

Dober mož.

Župnik: "Ampak, Mencej, menda vendar niste šli v tem strašnem mrazu v mesto?"
Mencej: "O ne, poslal sem svojo ženo."

Slovo za večno.

Student: "Včeraj sem se za večno poslovil od svojega strica. Strašno sem žalosten."

Prijatelj: "Ali je dobri mož umrl?"
Student: "Ne, a rekel mi je, da se smem prikazati pri njem le takrat, kadar ne potrebujem nobenega denarja."

Za koga.

Učiteljica: "Kaj? Spisovnik zaljubljenih pisem prinašaš v šolo? To je oslarija, ki jo vržem v peč."
Višja učenka: "Oslarija? Ne, zame se ne."

Ni uspeha brez truda.

Uspeh pomeni trud. Vsak uspešen trgovec je neutrujen delavec. In če pridete v prednjo vrsto, ne morete ostati tamkaj, ako se še bolj ne trudite. Da pa boste sposobni za napore, morate biti zdravi. Francoski pregovor pravi: "Kdor nima zdravia, nima ničesar." Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino vam zagotovi zdravje. Očisti vam čreva, prežene nakopičeno pušto tvarino, ki zastruplja drob in ovira njegovo redno delovanje. Trinerček vam daje slast, pospešuje prebavo ter krepi živčevje in celo telo. Pri zapeki, glavoboli, razdražljivosti, migreni, nespečnosti, splošni slabosti itd. je to zdravilo brezprimerno. Cena \$1. V lekarnah. — Za ozeblino v sedanjih zimih, revmatizem in nevralgijo, izvinke in otekline itd. je najzanesljivejša zdravilo Triner's Liniment. Nikdar ne razočara. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Za isto ceno dobite izvrstni Triner's Cough Sedative, ki brzo in gotovo olajša prehlad in kašelj. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago. — Adv.

Tem potom naznanjam, da sem zopet otvoril svojo

GOSTILNO

na starem prostoru, kjer sem tudi prej točil vedno najboljše pijače.

VABIM VSE NA OBILEN POSET.

Jernej Lavrič,

200 JACKSON ST., JOLIET, ILL.

Sem Dobrijević

Hrvatsko-Slovenska

GOSTILNA

805 NORTH CHICAGO ST.

JOLIET, ILL.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno, ki jo je imel g. Jim Horvat, kjer bom vedno najboljše postregel vsem starim in novim odjemalcem. Pri meni bo vsak vedno dobro postrežen s domačimi in importiranimi pijačami. — VSI DOBRODOŠLI!

Velika

RAZPRODAJA

ker se selimo

se bode nadaljevala še

ŠTIRI DNEVE.

V naši veliki prodajalni pohištva in raznega drugega blaga najdete kar rabite skoro polovico ceneje, kot dosedaj, ker rajše zgubimo denar, kakor da bi preveč blaga morali seliti predno nastopi marc, ko moramo biti že iz prostorov.

Naša velika prodajalna ima 150 čevljev procelja. Tu najdete največjo zalogo pohištva, karpetov, peči, preprog, vozičkov za otroke, linoleum, in vse vrste hišnih in kuhinjskih potrebščin.

Odprto zvečer do srede 28. feb.
Prodaja se konča v sredo večer.

Tu navedemo nekoliko predmetov. Nekaterih imamo po več kosov, a nekaterih pa le nekoliko. Požurite se predno ne poide kos, ki ga nameravate kupiti.

6x9 Brussels Rug for	\$9.85	Congoleum, per square yard	39c
9x12 in. Oak Mirror za	19c	Težke železno postelje po	\$4.95
3-piece Leather Parlor Set, za	\$21.75	6-ft. Oak Dining Table za	\$9.95
Lep Gugalnik za	\$1.28	Visok stol za otroke za	\$1.48
Sklede in posodje od	1c do 15c	Reversible Mattresses pa	\$3.45
Mahogany Parlor Table za	\$1.98	Large Bed Room Rug, za	\$5.95

'Moramo prodati blago, da se bomo laglje selili. Ne ozirajoči se na zgubo ali bobiček, bomo imeli preveč truda in sitnosti ob selitvi.

Vsak kos blaga jamčimo, ali denar vrnemo, če bi ne bili zadovoljni.

Pridite do prih. srede večera v našo prodajalno, da si ogledate blago, morda najdete kaj rabite. Ne bo vam žal. Naša zguba vaš dobiček.

Merchandise Clearing House
VOGAL CASS IN JOLIET CEST, JOLIET, ILL.

Pegam in Lambergar.

POVEST
SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

Iz Gornjega grada pa je prišel brzi sel in naznanil, da Kristof Lambergar oblega samostan. Jošt, ki se je posebej trudil, da bi spravil Vitovca z Ostrovrharjem, je pristopil in menil, da bi oddelek vojske zadostoval, da odpodi Lambergarja; kar Ostrovrharja naj pošlje.

"Ni treba," je odločil Vitovec. "Samostan je trden; brani se lahko dve leti." Jošt ni ugovarjal, marveč branil še Ostrovrharja, ki je hotel kljub prepovedi odjediti s svojimi hlapici samostanu na pomoč. Tako so se bile napele strune. Vitovec ni občeval z nikomer in bival le v taborišču; Jošt pa je hodil iz mesta in v mesto in miril in pogovarjal in se hudoval nad trmo tu in trmo tam.

XI.

Ti stibalski tatje
Hujsi so kakor voljeje.
N. ps.

Na zimo se navadno ne pričenojo vojske; zakaj mnogo laže se je takrat braniti ko napadati, in v srednjem veku so največje tudi že pričetke vojne mirovale čez zimbo. Prekanjeni vojskovodje pa so si v prid obračali to šego in presenečali poštnjake, ki so se držali starega kopita. In baš Vitovec ni ločil zime od poletja. Tudi Kristof Lambergar je bil sklenil nenadoma napasti Gornji grad; če bi se ponesrečil naskok; bi vojska odrinila, da poskusi srečo drugokrat. Kristof je namreč vedel od Gregorja, kako trden da je samostan; in na dolgotrajno obleganje ni bilo misliti, dokler je stal Vitovec nepremagan pri Celju. Vojska je bila zbrana pri Kamniku in čakala zime. Ko pa je zapadel sneg, se je vzdignila nekoga večera preskrbljena z vsemi pripravami za naskok, da preleže obzidje, preden napoči dan. Sneg je bil južen, da so se vdiralne nože konjem in pešcem, in noč temna. Tiho je stopala vrsta za vrsto, čulo se je le zamolklo brojenje, in semtertja je zadelo ponevedoma orožje ob orožje. Kristof je jediti takoj za vodniki, ki so kazali pot, in poleg njega Gregor, ki mu je odgovarjal poluglasno na redka vprašanja. Poveljnik, razburjen zaradi nevarnega početja, je preudarjal to in ono, kar bi se utegnili pripetiti. Gregor pa, ki mu je povsod v roko stregla sreča, je gojil najboljše nade. Čutil se je že gornjegrajskega varuha in ni si izbijal iz glave Tajda, ki mu je hodila na misel. Tako so mu hitro tekale ure, in zavedel se je iz sanjarjenja, ko mu je pred konjem obstal vodnik in tiho opozoril, da zagraja cesto širok in globok rov. Zdalj ga je bil napolnil sfig; a s konjem se ni moglo čez in poškati je bilo treba ozkega prelaza med dvema nasipoma. Tu bi bili najprej zavzeli meči in se poskušili junaki, da niso bili okoli zapuščeni. "Dobro znamenje," si je mislil Kristof; "zanašajo se na zimo in sneg." Vojniki so postali, da si malo oddahnejo, in poveljnik je odbral one, ki naj bi prelezli pod vodstvom Gregorjevim prvi po lestvah zid. Oprezno so se bližali zidovju, ki se je dvigalo kakor slaba senca v daljavi. Tiho je bilo vse okrog, le zdajpazdaj se je v gozdu utomila pod težkim snegom suha veja. Očividno se nihče ni bil opazil sovražnika; niti zvešči varuhi, čujni psi, se niso bili še oglasili. Na obzidju tik stolpa je dremal stražnik, prepičan, da je nastopil varni zimski čas, ko boče neprediren sneg branil trdnjavo, ko bodo stražniki presedevali v gostilni dolge večere in brez strahu prespavali dolge noči.

Na drugi strani, blizu cerkve, pa je slonel na predprju visok mož, zavrt v temen plašč, in zrl v zimsko noč. Bil je Gregor Ostrovrhar, zdaj opat gornjegrajski, izvoljen od bratov po smrti prednikov. Zakaj so ga volili, to je dobro vedel, a zavedal se je tudi težke svoje naloge. Z vsa silo je klenel značaja, da je držal pota, ki ga je bil nastopal, preverjen, da je pravi; a kako da je težaven in nevaren, tega si ni prikrival. Da se samostan lahko ubrani cesarski sili, o tem ni dvomil, a treba je bilo zagovarjati pravno stališče. Poslal je bil že učenega sobrata v Rim, da brani ondi samostanske pravice, druge je bil poslal do drugih benediktincev po Stajerskem, da bi mu pomagali dognati pravdo. A v miru je bil vpliv cesarjev močnejši, in bratski samostani so se bali zamere z vladarjem. Samostan je osameval; in ko so bratje veselo napivali knežinj in Vitovcu, so morile opata skrb, ki so podile spanje od njegovih oči. Da vztraja, če tudi sam, na strani celjske knežije, za to je bil odločen, a skrbela ga je nadvse mržnja med knežinj in Vitovcem, ki mu ni bila neznana. Če se ne dožene sloga, bodo zamen vsi napor; in če pade Celje, se mora vdati samostan. To so bile neprijetne misli, ki so ga nadlegovale, da je hodil semtertja po sobi ali po obzidju. Trdnja

va ga je spominjala mladih let, ko je sukal meč in kopje, zatorej se je tudi rad izprehajal po njej in razmišljal temno bodočnost. Tako so ga bile tudi ta dan še pred zoro zdrnile skrbi, da je ostavil sobo in hitel na mrzli zrak. Nebo je bilo oblachno, in le zamolkla svetloba, ki je odsevala od snežne odeje, je kazala predmete bolj ali manj razločno po daljavi. Naenkrat se zardi opatu, da je potemnela široka pot proti kranjski strani. Senca se je gosila in premikala in začulo se je kakor stopanje mnogih nog po mehkih tleh. Strme je napenjal opat oči in zrl nepremično na čudno prikazen, ker ni še verjel sam svoji slutnji. A kmalu je prešel dvom; bila je množica vojakov, in razločilo je uho že dobro znani zven ket orožja. Kakor okamenel je stal nekaj časa opat. Ko pa se je četa približala rovu in so se vzdignile lestve, mu je burno šipala kri po vsem telesu; zakričal je na pomoč in hitel sam na nevarni kraj. Trobente so se oglasile od vseh oglov, in kakor v mravljišču, katero je predrl s palico poreden fant, tako je vse oživilo po samostanu. Preden so prvi naskakovalci prilezli do predprja, je bil že trop vojakov pripravljen, da odbije napad. Tem pa se hoteli na pomoč drugi od vseh strani. Pokoncu so bili takoj menihi in mešali so se med vojske, da se z orožjem v roki ustavijo napadnikom. Kristofov naklep je izpodeltel. Ko so bili sovražniki odbiti, je ošteval opat poveljnika in stražnike, ki niso bili storili svoje dolžnosti.

Iz vasi pa se je razlegal krik in vik prestrašenih ljudi. Vojaki so bili obkolili hiše in čakali novega povelja. Kristof pa se je posvetoval s častniki. Dasi je bil namreč prvotni in, če se prav premisli, pametni načrt ta, da se takoj umakne iz Gornjega grada, ako se mu ponesreči naskok, se vendar ni mogel odločiti. Še enkrat bi rad poskusil srečo, kakor jo izkuša nesrečen igralec obladati s trdovratnostjo. Mladi častniki, ki so vsi sluhli, česa da želi poveljnik, in se večinoma bali, da ne bi s previdnimi sveči kazali boječnost, so bili tega mnega, da naj se samostan obleže. Ako bi prišla pomoč iz Celja, se vrnejo brez težave na Kranjsko. Nasvet je obveljal. Takoj so pričeli kopati rov, da utrde taborišče, pomaknili so prednje straže daleč dol proti dolini in si razdelili hiše po vasi.

Vzemerjen je hitel Gregor k znani hišici ob potoku, da se ne bi kaj zalaga storilo Tajdi in njeni materi. Vojaki so bili ravno vložili v vežo in razbijali ob vrata v sobo, ko jih je ustavil Gregor. Klicel je potem ženski, da sta ga spoznali in mu odprli prestrašeni po nenadnem napadu. On ji je miril in tolažil in se opravičeval, kolikor je mogel.

"In kaj nama je zdaj storiti?" je tarnala mati. "Ali smeva v samostan?" Gregor je obžaloval, da ni več možno. V Tajdi pa se je oglasilo rodoljubno srce, ko je videla samostan obležen, sovražnika v vasi in razdejane lepe sante o zmagi celjskega orožja. Bridkost ji je netila pogum, in hudo se je jela znašati nad Gregorjem, ker jo je lezilo posebej to, da je ravno on, ki ga je ona vendar nekako čislala, prišel nad njeno domačijo.

"Ali se morava takoj pobrati iz hiše?" je popraševala nejevoljna. "Smeva li vzeti kaj s seboj? Ali naju boste popolnoma oropali?" Gregor je odgovarjal užaljen, da ni razbojnik, da naj odstopita le en dol biše za malo časa, najboljši naj ohranita zase, po vojni pa se bode povrnila vsa škoda. Ona ga ni poslušala in mu le očitala, kako da vrača samostanu gostoljubnost, ki so mu jo bili izkazali. Komaj se je začel Gregor izgovarjati, da mora pač izpolnjevati ukaze drugih, mu je segla zopet v besedo in se borila trdovratno kot prava Evina hči za zadnjo besedo. Ko pa je bila povedala, kar ji je bilo na srcu, so se ji udrele gorke solze po lepih licih; obrnila se je proč in ga ostavila, potrega, da jo je moral tako zopet videti. Tudi ona je bila vsa nesrečna in zdelo se ji je, da ne more in ne more ostati pod eno streho z njim. Še ta dan se morata preseliti z materjo k sorodnikom v Moirje; a ona ga ne pogleda nikdar več. Mnogo jo je stal ta trdni sklep, a ne bila bi ga premenila za ves svet. Čakala je matere, ki se je dogovarjala z Gregorjem o nastanjenju vojakov. Ta je uvidela, da Gregor ne more ravnati drugače, in hvaležna mu je bila za toliko ozirnost; neljub seveda je sovražnik, bdi še tako pravičen in priazen. Zagovarjala pa ga je proti hčerini tožbam.

Opat pa je opazoval s tiho zadovoljnostjo Lambergarjevo počenjanje. Preoričan, da ne opravi sovražnik nič proti samostanu, je vedel tudi, da ga stisneta kmalu glad in zima. Tema naravnost silna je treba priskočiti na pomoč, si je mislil in namignil po-

veljniku, da naj napade z izbranimi vojaki oblegalce, da jim požge hiše, kjer so se bili nastanili in imeli hranjen živž in vojno pripravo. Takoj je začel poveljnik zbirati radovoljnike. A da se nekaj pripravila, je slutil tud Lambergar, ki je videl, kako se menjavajo vojaki po obzidju, in koliko je približilo mostova stolpe. Imel je za boj pripravljen močan oddelek, drugi pa so še utrjevali tabor. Ko pa so zapeli zvonovi k večernicam, so se namah odprla samostanska vrata, in od treh strani je planila na sovražno četo posadka. Vnel se je vroč boj. Napadniki, katere so izpodbujali z obzidja svoji z besedo in rokami, so izkušali predreti sovražno ogrado in zapaliti hiše. Leteli so po strehah ogorki in smolnjaki; a sneg se je izkazal do brega ognegasca; kadar pa se je kje prijemala lesenine iskra, so tlačili in gasili vojaki in od njih prisiljeni prebivalci.

Med Lambergarjevimi borilci se je izkazoval Gregor. Bil je take volje, da se ni menil za nobeno reč več na svetu. Čemu bi še dalje živel? Da se bode dolgočasil po pustem Gornjem gradu in se spominjal lepih nad, ki so mu splavale po vodi! Nikogar nimam več, komur bi posvetil svoje življenje. Kako ga je pehnila od sebe Tajda! Mo rebiti jo potolaži njegova smrt, da potoji vendar solzico za njim, ko ga ne bode več na svetu. S to mislijo v srcu je vihtel meč nad trdovratnimi sovragi in jih potikal nazaj proti samostanu. Dolžnost in sli sta ga gnali, in kako prijetno in uspešno je delo, kadar se sklada ona zavest s tem čustvom! Ko je omahnila sovražno četa na eni strani, je jela tudi ona na drugi strani misliti bolj na svojo rešitev ko na pogubo sovražnikov. A kadar presine ta misel borilce, jih je težko zadrževati. Ko so se eni počasi umikali, so počeli drugi že bežati, v zavistnem strahu, da jih prehite tovariši. S podojono silo so se vrgli nanje osrečeni nasprotniki in jih sekali, ko so se gnetli pri vratih. Gregorju pa je prišlo na misel, da bi prodiral s sovražniki vred v samostan. Neudržen se je gnil za njimi na čelu predrzne čete.

Na stolpu nad vhodom je stal poleg poveljnika opat, nejevoljen, da mu je izpodeltela nakana; in z bridkostjo je gledal, kako mu padajo vojaki. Ko pa so se jeli umikati, se ga je polotil strah, da se ne bi zgodilo to, kar je namerala Gregor. Ukazal je donesti na rob zidovja hlodov in kamenja, da bi se zvalilo na napadnike. Bolj in bolj so se bližali ti, oni na trdnjavi pa so čakali povelja, da sprožijo grmado. Tovariš je opozoril Gregorja, kaj da se pripravljaja; a tega je bila tako prevzela bojaželjnost, da ni ne videl, ne slišal ničesar in le dir tja, kjer so pod sklonjenim oblokom režala široka vrata. Se kratek napor, in izvršen bi bil smel naklep; a en migljaj, in zdrcala je ob zidu težka kladja, odkrenila kameniti grb nad vrati, odskočila na okrajku in polomastila pod seboj konje in moštvo. Zmagovit krik se je razlegnil raz obzidje, napadnike pa je stresla groza, ko so videli pomembrane tovariše in čuli ječanje izmed razmesarjenih trupel. Kristofu Lambergarju se je stisnilo srce od bridkosti zaradi Gregorja, in ukazal je rešiti vsaj njegovo telo. Priskočili so najpoštenjeji vojaki, odvabili hlod in odnesli nezavednega. Nesli so ga v stanovanje, položili na posteljo in mu odpeli šlem in oklep. Na blazino se je nagnila bleda glava, in mrtvi sta ležali roki ob truplu. Prestašena je prihitela Tajdina mati in se krizala, ko ga je zagledala. Tekla je hčer pravit, da je mrtve Gregor ali da umira, in prišla zopet, če bi mogla kaj pomagati. Tajda pa je prebledela, in zastala ji je beseda v grlu. Zdalj ni bil Gregor več sovražnik; stal je pred očmi v tisti podobi, kakršnega je videla prvkrat, oni mladenič, v čigar družini je bila preživela toliko lepih dni svoje mladosti. Sama je začela opravčevati njegovo ravnanje. Kaj pa hoče! Ali si more pomagati, ko ga sili dolžnost? A s koliko ozirnostjo je olajšal trdi ukaz! Kako hudo mu je delo izvrševanje! Ni ji rekel žale besede, dasi ga je ona tako žalila. In sedaj umira, in ona ne bode mogla več poravnati storjene krivice. "Ne, ne, ne sme umreti," si je dejala tiho, hitela za materjo in zaječala na glas, ko ga je videla kakor smrt bledega.

"Stok ne pomaga nič," je menil star vojak, ki je otipaval Gregorja. "Pravprava rajši povojev in deščic, da mu naravnoma zdrboljeno nogo. Nemara je še živ." In razlagal je, da je padel Gregor na oglu tik odnašavca, tako da ga ni zadel hlod z vsó težo. Mati je skrbna tekala semtertja in pripravljala potrebne reči; Tajda pa je bila tako zmešana, da ni bila za nobeno rabo. Tedanjši časih, ko še ni bilo toliko zdravnikov po svetu, so morali ljudje bolj sami skrbeti za svoje zdravje. Potreba jih je učila spoznavati zdravilna zelišča, in teorijo je nameščala izkušnja. Spretno so si obvezavali vojaki rane in uravnavali zlomljene ude. Tudi za bradatega samouka, ki se je sukal pri Gregorjevi postelji, ni bil to prvi zanimivi slučaj. Po njegovi pameti bi se imel bolnik kmalu zavedeti, zakaj kolikor je on spoznal, je imel le nogo zdrboljeno, udarec na glavo pa ga je bil omotil, a ni prebil črepine. Brznil mu je vode v obraz, in Gregor je

prl motne oči, in mrtvaška bledeba je ginila s trdnega obličja. A kmalu je zaspal zopet, dokler ga niso zdrbnile bolečine v nogi, ki so mu izvile zamolkel stok iz krepkih prsi.

"Ne bo še umrl," je zagodrnjal vojak, zadovoljen sam s seboj. "Hvala bodi Bogu!" je vzdignila Tajda; a oni je popravljal prav po eskulapso svojo prognozo, češ, da umrje še tudi lahč Tajda pa se je oklepala te mirvice upanja in si ni mogla misliti, da bi umrl Gregor; kakor sploh mladi ljudje brzo in brez pravih vzrokov menjavajo misli in čustva. Koliko se je bila prej hudovala Tajda, koliko si je bila napravila nepotrebne dela, ko se je odpravljala iz Gornjega grada! Zdalj je bilo treba zopet odklepati skrinje, razvezovati zavoj in razkladati pospravljen robo; zakaj takšnega vendar ne moreta ostavljati Gregorja, zlasti ko jima je Kristof Lambergar tako naročal, da naj mu skrbno strežeta.

XII.

Gorje, kdor nima doma,
Kdor ni nikjer sam svoj gospod.
S. Jenko.

Gregorjeva nesreča je bila hud udarec za poveljnika, a ni mu vzele poguma. Zanašal se je, da se mu vendar posreči kak naklep, preden zapade večji sneg. Posvetoval se je pridno s častniki, pazil strogo, da so bili vojaki pripravljeni odbiti vsak napad, in da se je redno dovažal živž iz bližnjih vasi. Seveda so morali hoditi vojaki ponj vedno dalje; in zdajpazdaj ni bilo več nažaj kake čete, ker so jo bili pobili razjarjeni kmetje. Strahoma je kmalu videl Lambergar, kako se bližala dan, ko se ne bode mogel več držati pred samostanom.

samostanu pa, kjer so imeli vsega zadosti, so bili židane volje in so se posmehovali lahkomišelnim oblegalcem. Le enega izmed menihov je trla

(Nadaljevanje na 7. strani.)

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem nakladal hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim nekaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez operacije, izgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam Vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C. Marcellas Ave., Manasquan, N. J. Izrežite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtргani, da ohranite življenje, težave in operacije.

Adv.

J. C. Adler & Co

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101.

JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna osredju mesta.

Kadar se mudite na voga'u N. Chicagoin Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase odpadati in v šestih tednih kmalu in gosti lase popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti opilevi. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v 60 dneh krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li rdeče lase? Rabite takoj Wahčić Brusil tinkturo, od same ene flase postanejo lase v 15 dneh popolnoma naradni, kakor niste v mladosti imeli! 1 flasa \$1.75. — Wahčić Fluid kateri odstrani reumatizem, izganja ali kosi bol v rokah, nogah in križcih, popolnoma v 15 dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranijo za samo 75 centov. Za polne noge rabite Kneipov prašek, nje post. odstrani slabi deli in ozeblino, bakter. 75c. — Eisa žubna začela vsako rano, opelkine, bule, turove, grinte, krasne, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2. — Ta žubna je velika spona za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žubno vsako družino v hiši. Če želite imeti čisto boko in mlado lice se umivajte a Wahčić "Tar Soap" (milo), odstrani priče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. — Kateri bi moči zdravila brez respla, zabil mu jamčim za \$5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pla v znakah pošte v pisnu pošlje. Za vse drugo plaite po cenik, katerega pošljem zahtovju.

JACOB WAHCIC

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY

CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleho na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS

JAVNI

NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate

Slovensko Katoliško

Marije

(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

Vnebovzete

St. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36-48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Kazenski:.....GAŠPER BERKOPC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blaginjak:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton-Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Obiskovalci: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vse pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa
I. porotnika.
Ročnik! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim.
Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

PEGAM IN LAMBERGAR.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

brida žalost, patra Benedikta. Uresničile so se bile njegove slutnje, in pričanje je bilo, da se bliža konec gornjegrajskemu samostanu. Prva zmeta je bila vrgla voz iz pravega tira in ga obrnila k prepadu; zaslepljeni voznik pa poganja brezskrbno, ker meni, da je na pravem potu. "Božja volja mora biti tako," si je dejal vdano in čakal tistega dne, ko pridre sovražnik in ga prežene iz ljubega doma. A to ga ni tolikanj žalilo; huje mu je delo, da je zadelo vojna šiba nedolžne kmete, in v največjih skrbih je bil zaradi sestre in Tajde. Brez varuha sta v oblasti sirovih vojakov. O da ni Bog poklical njega s tega sveta, preden je doživel to bridkost! Prosil je bil, da naj ga puste v sovražni tabor, a ni se mu dovolilo. Dan na dan je hodil gledat na obzidje, če se stoji bela hišica, in čakal znamenja, da bi zvedel, ali se žita sorodnici in nista li pregnan iz tihega kraja, kjer je Tajda kot majhno dekletce trgala prve spomladanske cvetke. Oh, kako je bila mična in kratkočasná! Dorasla je na veselje materi in stricu, a z njo vred so zrasle skrb. Kaj je pomagalo stricu, če so mu samozavestno zatrjevali bratje, da ne mine mesec in ne bode nobenega cesarskega moža več v Gornjem gradu! On je odkimal nejeveren, da so ga milovali, reveža, ki tako malo umeje o vojnih rečeh.

Takisto malo pa je umel tudi o tedanjih strategijah in taktiki strastni mlajub, krčmar Tomaž; zato tudi on niti besedice ni verjel bahatim vojakom; in tudi njemu so počasi tekli dnevi bridkega strahu; in nočnega miru je zaman iskal v črni starini, katero je bil poskušal poprej je za zdravilo. Kadar se je oglasila straža, se je zgenil; kadar je zatrobil rog, je klical hlapca, naj teče gledat, kaj da je; in če je pomoči prevrnil maček skledo, je planil poten iz spanja, ker se mu je bilo sanjalo, da bobnajo cesarski po njegovih sodih. Vrh vsega drugega pa so se postali njegovi pivci, odkar je samostan obležen, neznočno oblastni in prešerni. A da bi vsaj plačevali, kakor se spodobi! Toda kaj še! Tolazili so ga, da naj počaka, da bodo tepeni cesarski; njemu pa se je bilo storilo in kimal je, da bode to najbrž o svetem nikoli. Takrat so pa začeli zabavljati. Kdo bi to prenašal? Tomaž je bil potrpežljiv kakor le kak krčmar; svetnik seveda je malokateri; a če niti oni, ki pije na upanje, ne bodo mirovali po krčmah, kam pa pridemo! Zadržajdaj je pošla Tomažu potrpežljivost. Najhuje ga je jezilo oklopnik Gašpar. Nič manj ko od bele nedelje je že pil na kredo ta brezvestni človek, in na največjem sodu že ni imel več prostora njegov račun. In ta goba! čim bolj je bil suh, tem bolj je vlek. A mu je gorke pravil časi Tomaž in zavračal moško njegovo bahatost.

"Boste jih ugnali, cesarske, da," se mu je rogala nekoč, ko sta bila sama; drugač si ne bi upal. "To je ravno tako, kakor če bi me ti, Gašpar, držal čez pas, in jaz bi —"

"Ne govorite tako abotno," mu je segel on v besedo, "jaz Vas še ne objamem ne čez pas." Tomaž je osupnil nad tem mnogo manj zbadljivim ko neumnim ugovorom; spoznal je takoj vso logično revščino Gašparjevo, se ohrabil in mu zasoli drugače:

"Pij pa plačaj!"

"Ta krčmarska ošabnost," se je hudoval oni, "presega že vse meje. Kaj! Se za to naj plačam, ker govorim resnico?"

"Govori resnico," je oni dejal, "le govorite, a poslušaj, da jo povem tudi jaz. Kaj mi pa segaš v besedo, ko še ne veš, kakšna prilika mi je bila na jeziku?"

"Kaj prilika, oče Tomaž! Pika se držite, pika! — Jerica, glej prazno kupol! To je prilika. Prinesi ga še na vso jezo!" Krčmar je zopet osupnil. Gotovo si že naletel, častiti bralec, v svojem življenju na trmatega bedaka, kakršnemu bi kralj Salomon zaman dokazoval, da je bedak. Meni se je že tudi tako godilo. Kaj ne? Kar vedela nisva, ali naj bi se jezila ali smejala. Najpametnejše bi bilo seveda, ako bi ga bila pustila pri miru; a zloradost in ničemurno zadoščenje, ki se nam napoveduje, ako izpodbijemo puble razloge, nas žene v nepotreben, brezzuspešen prepri. Takisto Tomaža, ki se je jezil, a si vendar tudi domišljeval natihem, da pouči zmotenega Gašparja. Jel mu je brez prilik, jasno kakor beli dan, dokazovati, da bi se bili že zdavnaj otrešili cesarskih, ako bi se dalo.

"Kaj le čakate?" je vprašal okoliščinam jako primerno. "Da vam poide v samostanu jed in pijača?"

"Do jedi, vedite, oče Tomaž, nam ni toliko," je odgovarjal trdovratni Gašpar. "Zaradi pijače se pa nikar ne bojte. Kleti so polne, in naš poveljnik ima vse natanko popisano, koliko sódov ga imate še Vi. Se ga bomo pili."

"Ali pa ga bode cesarski."

"Da! Če si kaj dopovedate, oče, in ne delajte sramote svojemu patronu, ki je dal navsezadnje vendar dopovedati. A to vam rečem: nobene kaplje Vašega vina ne bodo popili cesarski, in če imajo popokati od vode."

"Babač grdi!" se je srdil Tomaž.

"Kako bahač? Stoinpetdeset vojakov nas je, sama krepka grla; in poveljnika niti ne štejem, ki pije za tri. In da ne bi osušili Vaše kleti? Glejte, da se Vi ne izkažete bahača! Seveda dolivati, oče Tomaž, in zalivati nič!"

Neznano se je jezil Tomaž, da Gašpar ne umeje njegovih ostrih in deloma bistroumnih opomb. Najrajši bi mu bil priskočil na pomoč s palico, a ni bilo varno. In ta bedak je začel zdaj njemu razlagati, kako da se suče svet!

"To je jako naravno," je dejal, "in vsakemu otroku mora iti v glavo, da jo pobrišemo mi vojaki odtod, če nam začne presti."

"Mi naj pa ostanemo, kaj ne!" je očital bridko Tomaž.

"Kaj že to! Mi bomo poskrbeli, da vam ne bodo mogli cesarski nič škodovati in nič vzeti. Na primer, če vam mi popijemo vse vino, ali se boste še bali kakega žejnega razbojnika? Smejali se mu boste v zobe. Ne res? Govorite! Kaj mendrate po hiši, kakor bi prosili pih. In to bomo naredili mi tem prešmetanim cesarskim. Ne bode se napajali z Vašim vinom. Kakor hitro uvidimo, da se ne moremo več držati, bomo jedli in pili, kar se da; zakaj, Tomaž, takrat bode vse zastoj."

"Oj, grdobel!" je vzdihnil Tomaž.

"Kako se motite, ljuba duša! Ne iz požrečnosti in pijančljivosti, Tomaž, ampak iz vojnih ozirov; da ne pade nič sovražnikom v roke. Umejete?" To pa je bilo Tomažu že preveč. Da bi se njemu, ki ni storil nikomur nič zalega, godila taka krivica! V pikrih besedah je dal duška svojim čustvom in razlil žolč ne samo nad Gašparjem, ki je to zaslužil popolnoma, ampak, ko je bil prisedel h Gašparju se tovariš, nad vsem vojaštvom.

"Nad vinom bi se znašali!" je dejal; a da je govoril splošno, to ni bilo prav. "Znosite se nad cesarskimi, če ste za kaj! A se jih bojite in boste še brusili pete, kakor ste jih že. Premalo vas je!"

Tovariš Gašparjev je porasel in udaril ob mizo, da je odskočil kozarec, Gašper pa je miril.

"Moč ti!" je dejal. "Midva imava s Tomažem svoj pogovor. Kako, oče? Vi trdite, da je nas premalo, in da nas bodo zmagali cesarski? Da, vse se utegne primeriti. A prosil bi Vas, da mi nikar ne jemljite poguma s takim strasenjem. Zakaj če mu trobite to dan na dan v ušesa, se bode zbal tudi junak. To sem že jaz sam izkusil. V prejšnjih časih sem drl v boj kakor lev, zdaj se pa držim le bolj zadnjega konca. Seveda, ker vedno slisim, da bomo premagani; kako bi ne izgubil srčnosti? A tako govorjenje je kaznivo, Tomaž. Poslušajte namreč! Naš poveljnik je hud mož in ne pozna nobene sale. A rekel je, če bi kdo plašil tovariše, češ, sovražnik je premočan ali nas je premalo, da ga bode dal obesiti. Zakaj me torej plašite Vi? Veste kaj? Ovdal Vas bodem jaz poveljniku, dokler se niste napravili večje nesreče. To mi velevala vest in pa vojaška dolžnost. To govorjenje se je zdelo Tomažu pusto in jel je v smeh obračati svoje besede, a Gašpar ga je zavračal z neprijetno resnobo in se skliceval na pričo. Prisiljeno se je smejal krčmar in menil, da se vzeti ne more nihče poguma takim junakom.

"Ker ga nimajo, kaj ne? O, le zabavljajte," je dejal oni, "saj ne boste dolgo." Tomaž je prihajalo vroče in menil je, da ni govoril zares, da ga je le izkušal.

"Kako pa," je dejal oni hladnokrvno. "Danes ste izkušali mene, drugi boste druge. A ravno to je Vašemu vrstu nevarno. — Kje je moja kapa?" Krčmar se je prestrašil in uvidel, da je treba napeti drugo struno.

"Ne boš mi šel, ne," je zadrževal Gašparja. "Jerica, bokal boljše, na moj račun." Gašpar je še vedno iskal kape. "Sedi, Gašpar, in pij pa molči! Se ta bokal izpraznimo, pa še ne gremo."

"A mi gremo," je dejal Gašpar s tako kruto odločnostjo, da je Tomaža stresel mrz na dnu srca.

"Le pojdi!" je dejal mlo v največji stiski. "In spravi me v nesrečo, če si tak. Kaj ne? Jaz ti nisem storil nikoli nič dobrega, in ti se nisi nikoli zastopil napil pri meni! Le pojdi! Do danes sem mislil, da si moj prijatelj. Sedaj pa vem, kakšen si. In jaz se ti nič ne smilim in Jerica nič, moja nepolna hči." Kamen bi se bil moral omečiti; in genil je reš ubogi Tomaž Gašparjevega tovariša, ki je začel pogovarjati hudomušnika in ga posadil zopet na klop. Sedaj so se začeli pogajati in pogovarjati, da sta se dobrega napila oba junaka.

"Ampak to vam povem, Tomaž," se je zagrozil nazadnje Gašpar, "če me potujete Vi še katerikrat nesramno in družini, storim jaz svojo dolžnost."

"Vojaška sta se grohotala na dvorišču. Tomažu pa je krvavelo srce za mizo. Zakaj obešen biti za prazen nič, to ni so mačje solze; zlasti za človeka, ki ni modrijan kakor Sokrat, da bi se mu le kolikaj slajše zdelo umreti po nedolžnem. "Oj, ti nesrečni jezik!" si je dejal Tomaž in se udaril po ustih. Zapravljivec on ni bil, a zdelo se mu je, da bi dal rajši sod najboljše vina, ko da ga obesimo. Da, kako zapelje človeka strast! Zdej je popolnoma v rokah tega brezvestnega človeka, in drago ga bode stala prevelika odkrito-

srčnost. In sitna nevarnost bode trajala, dokler bode Gašpar tu (da bi ga prenesele vrag!). Sedaj bode človek pa se domoljub! Kako pa! Pri tej priči se je odpovala Tomaž nepraktičnemu domoljubju. Po njegovi pameti bi bilo najboljšje, da vzemo cesarski samostan, se preden bi bil on obešen. Zakaj ali mu popijo sovražniki vino ali pa domačini, to je zelo vse eno. Nemara bode pa ti še lepo ravnali z njim. Spomnil se je Gregorja in obilnih dobrot, ki mu jih je bil izkazal. Saj ga je bil on rešil iz ječe, in hvaležen mu mora biti za to, če je le kaj poštenjaka. "A kaj, ko je hvaležnost dandanes tako redka!" je vzdihnil bridko. Dobro mu je vendar delo, da je bil proti Gregorju tako dobrosrčen. Samo, če ima ta dosti veljave pri poveljniku Lambergarju, da bi ga branil, to ga je skrbelo. Če bi le mogel tudi poveljniku storiti kakor uslugo! Zamislil se je, in čudne misli so mu jele rojiti po glavi. Roke križem na hrbtu, je začel urno korakati po izbi, in razburjenost mu je rdečila lice. Naenkrat je obstal. "Da, to storim," si je dejal tiho in si del roke; "a treba je kmalu." Zgenil se je, ko so se odprla vrata, zasaden pri vratolomnih naklepih; a takoj se mu je razvedrilo čelo; vstopila sta namreč naša pozabljena prijatelja, Janez in Miha, ki sta bivala še vedno v samostanskem obzidju. Kaj da sta vse doživela, se mora ob kratkem povedati.

Tisti večer, ko je bil ušel Gregor v Celje, so bili prijeli samostanski vojaki Jerneja, ko je ostavljal trdnjavo, da poišče poveljnika. Miha in Janez sta prespala še mirno vso noč; drugega dne pa je zadelo tudi njiju ista usoda. Pobrali so jima orožje in prepovedali ostaviti obzidje. Sicer so smeli vsi trije počenjati, kar se jim je ljubilo. Mihi in Janezu se je zdelo to ujetništvo docela spodobno in krščansko. Pomagala sta po vrtni vrtnarji in v gostilni Tomažu in se redila, da ju je bilo veselo gledati. Jernej pa je hiral. Odkar ga je bil prešinil divji Ostrorvar, ni bil več prav zdrav; a nad vse ga je grizla sramota, da je bil tako ravnal z njim oni orjak vprico Mihe in Janeza. Tudi z novo usodo se ni mogel sprijazniti in vedno je premišljeval, kako bi šel za Gregorjem. Nagovarjal je tovariša, da naj pobegeta z njim, spominjal Janeza vojaške časti, Miho koprneče neveste, in ju rotiti pri vsem, kar je blagega na svetu! Zaman! "Kaj bi si prebiral, ko se mi še ni godilo nikdar tako dobro," je odgovarjal materialist Janez in se zavaljal po slavnici.

"Zdej me začneš pa se ti dražiti z nevesto!" se je hudoval Miha. "Če je cesarskim kaj mar zame, naj me odkupijo! Kakor tat pa ne bom bežal; to prepoveduje meni vojaška čast." Ob teh nizkih načelih so se razbijale vzvišene misli Jernejeve. Miha si je tiščal ušesa, kadar jima je govoril na srce, Janez je dremal. Jernej je sklenil na posled ubožati sam. Ponudila se je prilika, a poskus mu je izpodletel. Padel je v rov in se polomil tako, da je par dni pozneje izdihnil pošteno dušo. "Sedaj ima mir, midva pa tudi," sta dejala Miha in Janez, ki ga nista razumela nikdar in ga pomilovalno imenovala prenapetega. Zadovoljna sta se redila dalje in, da ju ni motila Jerica, bi bila vstopila v samostan za brata.

Tomaž ju je imel čimdalje rajši, prvič, ker sta mu precej zalegla, in potem, kakor smo že omenili, iz političnih vzrokov; držimo se namreč ljudje sploh precej zvesto prijateljev, ki nam utegnejo še koristiti. Mnogo važnejša sta postala fanta, ko se je oblegel samostan. Čim ostreje so pazili na nju drugi, tem prijazneje se je vedel Tomaž. Kadar je bila krčma prazna, so stikali glave skupaj vsi trije, govorili poluglasno in si namigavali veleizdajniško.

"Bog ga živi! Ze vesta koga," je dejal krčmar in se jima zvito nasmejal. In zvyto se je posmehljal Miha in pil na cesarjevo zdravje; in posmehljal se je zvito, kar se je dalo, Janez, in v mislih, da velja zdravica Belčevemu Janezu iz Doba, trčil: "Bog ga živi in pa Jerico!" (Dalje prih.)

Katere žene žive najdlje?

Glasom podatkov švedskega osrednjega statističnega urada je ob zadnjem ljudskem štetju živele na Švedskem 20 nad 100 let starih žensk. V desetletju 1890.—1900. je na vsakih 1000 žena umrlo: na Norveškem 18,5, na Švedskem 18,7 in na Danskem 18,8. V istem času je umrlo na vsakih 1000 v Nemčiji 22,7, Italiji 23,2 in v Avstriji celo 25,1 žena. Od leta 1909. je umrljivost med Skandinavkami zopet padla za eno tisočinko.

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potreščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojso. Blagovolite poslati naročnino za celo leto \$2, ali za pol leta \$1, da vam list ne ustavi.

Pod sedanjimi razmetami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobiti. Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najboljše postreženi.
Fino proo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,
na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

ZA**Zavarovanje**

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.**NAZANILLO.**

Svojim znanec in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNICA.

1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ill.:

Soba 218—9205 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

ANTON ZABUKOVEC**BRICK YARD BUFFET**

Slovenska gostilna

500 Moen Avenue, Rockdale, Ill.

Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vabjeni, da posetite mojo dobro oskrbljeno gostilno, kjer dobite najboljše domače in importirane pijače.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicago Street

v novi hiši Joliet National Banks.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson St.

Slovanska lekarna

+ JOHNSONOV +

"BELLADONNA" OBLIŽI

DEKATIZIRAN
EROMOSTI
BOLIST - KOKU
BOLIST - CLENGH
NEVALGIA, PROTURA
OTRPLOSTI, MESE
SLABOTNE KRUŽU

SLABOSTI - CLENGH
PUDŽEN IN PRINEN BOLIST
VNETJU OPISN MESE
PRILAJUBU
BOLISTH - LEDJH
BOLISTH - KRUŽU
HUMAN KASLU

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljše CEMENT, AP-NO, ZMET, KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najboljše sredstvo.

Čim več ga plješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

=4½% =

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljene lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj trideset odstotkov odplačevanju na dolg.

KAKO SEM HODIL OKROG KANCLIJSKE GOSPODE.

Resnična zgodba iz ljubljanskih pasjih dni. — Sp. dr. L. Lenard.

To zgodbo Vam hočem povedati čisto kakor se je zgodila, ničesar ne maram pridati in ničesar o.

Njega dni sem bil kaplan na Dobravi. Pravijo, da je to jako dobra kaplanija z lepo plačo. Imel sem za plačo hrano in stanovanje in poleg tega mi je ljubljanska kanclijška gospodinja vsak mesec na roko izplačala nekaj kronic, katere sem potegnil vsak mesec naprej na podlagi knjižice, pooblastitve in koleka. Dotična mesečna plača je znašala približno še enkrat toliko kakor me je stala pot v Ljubljano, kadar sem jo šel potegniti.

Zgodilo se je pa, da sem potegnil plačo za cel mesec naprej, potem sem pa odšel iz slovenske domovine kmalu po prvem. Papirji so romali iz kanclije do kanclije, kakor zahteva naša postava in so slednjič prišli do najboljših poglavitnih kanclij v Ljubljani. Tu so gospodje koncem leta računali in izračunali, da sem jaz slavni ljubljanski kanclijši dolžan nekaj kronic, ker sem potegnil plačo za cel mesec, odšel pa sem pred koncem meseca. Jaz sem med tem živel v svetem miru gori v poljski in ruski deželi in sem popolnoma pozabil na naše kanclijske gospodje. Papirji so pa hodili celo leto iz kanclije v kanclijo in kup je naraščal vedno bolj. Ko sem čez leto dni prišel spet v slovensko domovino, so kanclijski gospodje takoj zvedeli za mojo vrnitev in so mi poslali velik kup papirja in povsod je bilo napisano, da moram vrniti kanclijski gospodski nekaj kronic.

Ako so čakali eno leto, lahko še drugo, mislil sem si, saj kanclija lažje pogreša te kronice kakor pa jaz. Na jesen sem šel spet študirat v tujino, po kanclijah so pa šli dotični papirji v novem krogu in ko sem se drugo leto vrnil, je bil kup še večji.

Tako je šlo tri ali štiri leta. Ko je kup papirjev že narasel do znatne višine, se je kanclijška gospodinja šele slednjič naveličala svoje pisarnije, in je poslala vse skupaj ljubljanski finančni prokuraturi z naročilom, naj me poišče tudi, ako bi se bil v zemljo udrl in me izročil kar na krvavo rihlo, če bo potreba.

Ako ga nikjer ni, na Poljskem bo, mislili so si gospodje in izročili so zadevo krakovski finančni prokuraturi. Jaz sem pa takrat, ničesar sluteč o viharjih, ki se zbirajo nad mojo glavo, bival doli na daljni Ukrajini v vili Homenka, pri grofu Choloniwskem, na tistih Divjih poljanah, katere tako krasno opisuje Sienkiewicz v svoji povesti "ognjem in mečem", deloma pa v bližnjem gradu Janow, kjer sta svoj čas bila zaprta koziaška poglavarja Honta in Zeleznjak, katere opeva Čevčenko v svojih "Hajdamakih" in opisuje Grabowski v svoji povesti "Ko hičina in stepe", katero je izdala "Narodna biblioteka" v Novem mestu. V zapori so jina slekli koži in njuni duhovi baje še sedaj strašijo po gradu.

Toda jaz nisem mislil ničesar niti na Honto in Zeleznjak, niti na ljubljansko kanclijško gospodjo. Zvečer smo igrali bridge-a, popoldne sem zavaljal podolskega konjčka in si ogledaval rusinske vasi ali jahal po polju, kjer so dekleta v skoraj nepreglednih vrstah okopavale sladkorno peso, ako pa nisem vedel drugega, sem v bližini njem gozdu s pomočjo dveh malih angleških psičkov bezal lisice iz jam.

Ko sem z Ukrajine prišel v Krakov na Grunwaldsko slavnost, sem izvedel o viharju, ki se zbira nad mojo glavo. Ker sem se pa itak iz Krakova mislil vrniti v domovino, sem sklenil, da plačam v Ljubljani osebno kanclijški gosposki dolg, da bodo gospodje videli, kako izgleda tista oseba, ki jim je povzročila toliko pisarij in da se jim osebno zahvalim za pozornost, katero so posvečali moji osebi.

Bila je ravno doba kislh kumar in pasjih dni. Vročina je bila v resnici. Prišel sem iz senčnate ne, ki sem ravno v Ljubljano, sem se najprej zaklenil v svojo sobo in študiral od zore do mraka dotične papirje, da bi zvedel, kje in komu naj pravzaprav plačam zahtevane kronice. Zvečer sem vzel na pomoč še dva doktorja in po skupnem posvetovanju smo sklenili, da je najbolje, ako grem na deželno vlado.

Drugega jutra, ko se pričenjajo uradne ure, sem se res odpravil s svojimi papirji k deželni vladi.

Na pragu me je vprašal: "Kaj želite?"

— Govoril sem, da iščem kanclijske gospodje.

— Kakšne gospodje? Kaj bi pa radi?

— Jaz pravzaprav nič, toda ona bi rada, da ji plačam nekaj denarja.

— Denarja pa tukaj ne sprejemamo.

Jaz sem se začudil in odvrnil: — Kako pa, da so me potem iskali po celem svetu, ako sedaj ne marajo?

— Le poskusite pri tehle vratih, toda ne vem, kako bo, — je odvrnil portir.

Vstopim skozi vrata in se približam nekemu gospodu:

— Prosim ponižno, ako bi blagovolili sprejeti od mene nekaj denarja na podlagi tehle papirjev — rečem ter mu podam kup papirjev.

Gospod pogleda papirje, jih prične razmetavati, zmaže nekajkrat z glavo, potem mi jih pa vrne in reče, naj grem v sosednjo sobo k nekemu drugemu gospodu. Tu sem ponovil isto, gospod je pregledal papirje, potem je šel gledat v neke velike bukve, potem še v neke manjše in pokimal je zadovoljno z glavo, ker me je imel zapisanega v vseh bukvah. Jaz sem se že razveselil, da se bom hitro iznebil svoje skrbi, toda prišlo je razočaranje. Gospod se je namreč prijazno odzval, da mi ni rekel:

— Zapisanega Vas sicer ima, v vseh naših bukvah, denarja vzeti pa mi ne moremo, ampak morate iti k deželni prokuraturi doli na Jožefov trg.

Zakaj vendar gospodje pišejo, ako pa ne marajo, da se jim plača, mislil sem si, se poslovi kolikor vljudo mogoče in šel skozi mesto na Jožefov trg.

— Oprostite, gospod, ali niste Vi morebiti finančna prokuratura?

— Ne, finančna prokuratura je gori nad nami — ter mi pokazal s kazalcem na strop.

Grem nadstropje višje, stopim k nekemu gospodu in ponovim isto. Tu so me poslali še dalje, potem pa iz ene sobe v drugo, dokler nisem slednjič prišel čisto do najzadnje sobe, kjer sem šel našel finančno prokuraturo.

Ko sem povedal svoje ime, se je spod takoj spomnil, poklical je nekoga drugega gospoda, prišel je tretji, pregledali so moji papirji, jazen sem pa medtem skesano gledal, kaj pred njimi, kot vi gospodje, sednjič je pa rekel pri:

— Re, — je, iz vseh papirjev, se vidi,

da ste ta pravi. Mnogo skrb in pisanja smo že imeli radi Vas.

Toliko večje bo sedaj njihovo veselje, da pridejo enkrat do svojega denarja, sem si mislil ter jim kar porinil pest svetlih kronic.

— A pri nas ne gre tako — so mi odvrnili gospodje — pri kanclijških gosposkah gre vse po papirjih in po predpisih. Nam boste plačali eno krono in toliko in toliko vinarjev, drugo morate pa tisti nazaj na deželno vlado — so mi rekli gospodje.

Jaz jim odstejem kronico in vinarje rekoč: — Priznati moram, da ste delali jako pomeni. Jaz bi v resnici ne pisal toliko za eno krono. Tukaj le imate, pa si razdelite, kakor veste in znate. Gospodje so mi napisali nek papir, potem sem moral še k nekemu gospodu, ki je še nekaj zraven pristavil, finančni prokuratura je pripravila vinarje, ki so ji šli za njen trud, ostalo papirje sem pa stisnil spet pod pazduho in jo odriinil nazaj k deželni vladi.

Sedaj so bili gospodje pri deželni vladi z mano. Gospodje pri deželni vladi so bili bolj zgovorni in odprti. Pogledali so papir, s katerim sem se izkazal, da sem že dobil odvezo od finančne prokurature, potem so pa pričeli delovati. Prvi gospod je pogledal v svoje bukve in me poslal k drugemu, drugi gospod je spet pogledal v svoje bukve, vzel košček papirja in gori nekaj napisal, potem me pa poslal k tretjemu, tretji gospod je spet pogledal v svoje bukve, potem pa še nekaj pristavil k temu, kar je napisal drugi gospod. Jaz sem stal mirno in pri sreči mi je bilo prijetno. — Ako tudi nobene pisarje ne ostane po moji smrti za mano, vsaj v teh debelih bukvah ho ostalo za večno zabeleženo moje ime.

Ko so gospodje popisali in postemp-ljali dotični papir, so rekli: — Denarja pa pri nas ne sprejemamo. Plačati morate iti nazaj na Jožefov trg v davkarijo. Ta papir naj Vam služi pri davkariji v dokaz, da ste bili pri nas in da smo Vam mi dovolili plačati svoj dolg.

Medtem je bilo že čez poldan. Vročina je bila velika, tudi lakota se je pričela oglašati, toda postava je postala in po cesarski postavi sem moral še enkrat nazaj skozi celo mesto na davkarijo, da se iznebij svojih kronic.

Grem h gospodu pri prvih vratih, kažem mu svoje papirje in pričnem razlagati svojo zadevo. Gospod je nekaj zmaževal z glavo, pogledal v svoje bukve in ko me je našel zabeleženega je rekel, da moram k drugemu gospodu. Gospod pri drugih vratih je spet pogledal v bukve, napisal nek papir in rekel:

— Plačati imate toliko in toliko kronic.

— Tukaj-le jih imate, — odvrnil sem — saj jih že cel dan tistim v pesti. Samo prosim, da bi me enkrat blagovolili rešiti, ker sem že lačen in sredi mi je že vsa premočena na hrbtu.

— Kaj mislite, da mi mislino lažni in da se ne potimo v teh pasjih dni? — odvrnil je uradnik, — toda dneh? predpis in aVsa zadeva, predpis je vseh predpisih, — mora iti po imate moj papir in v njim pojdit k tretjemu gospodu, kjer bodo od Vas 10 denar.

— Ako sem moral iti še k tretjemu okencu, kjer je gospod potem, ko je prečital vse moje papirje in pogledal v svoje bukve, res blagovolil iztegniti roko, da bi sprejel moj denar. Izpuštim urno kronice iz roke v roko, potem jo pa hočem odriiniti.

— To pa ne gre kar tako, — zavrne me gospod. — Sedaj morate še k nekemu-le gospodu, da Vam napiše pobotnico.

— Saj Vam rad verjamem tudi brez pobotnice, da ste vzeli moj denar.

— Radi verjamemo, da nam verjamete, toda pri kanclijških gosposkah se ne gre za vero, ampak za papirje. Dobiti morate še en papir.

— Ker jih imam morda še premalo, — dodam in se obrnem proti prostoru katerega mi je pokazal.

Tu je sedel gospod, še imenitnejši od vseh poprejšnjih, prijel je z veliko potezo peresnik, ogledal si črnilnik in papir, oddahnil se in odkašljal, potem pa začel resno, kot bi se šlo za kakšno diplomatično listino, pisati pobotnico. Medtem sem stal jaz poleg njega kot skesan grešnik in premišljeval, koliko obeda sem že zamudil. Vročina je pa pripekala vedno bolj in me razmutila že čisto do kosti. Črka se je pridruževala črki, jaz sem spremljal nepotrpeljivo vsako potezo in takorekoč pri ganjal vsako črko, naj se hitreje razvija. Slednjič je bila pobotnica gotova, primem jo in hočem stlačiti v žep ter odriiniti.

— Ni še vse gotovo, — opozoril me je gospod z uradno-resnim obrazom.

— Morava se h kontrolorju da jo podpiše. Potem me je prijel za rokav in peljal h kontrolorju. Ta je najprej poslušal celo zadevo, potem pokimal v znamenje, da je razumel, prijel za pero in podpisal.

— Sedaj je pa vse opravljeno, amen — rekel mi je gospod.

— Na večne čase, — sem dodal jaz in jo odkuril naglo proti domu.

Spotil in natrudil sem se pošteno, sestradal tudi, mislil sem si med potjo: — za vse to imam pa vsaj prijetno zažest da sem izvršil svojo državljansko dolžnost.

SLUŽBA ORGANISTA IN CERKVENIKA PRI CERKVI SV. JOZEFA, JOLIET, ILL. Je tem potom razpisana. Ponudbe naj se pošljejo na: Rev. John Pleyunik, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NA PRODAJ UPRIGHT PIANO skoro nov klavir. Cena \$65.00. F. R. Dean, Chicago Phone 2015-J.

RABIMO

strežnico ali damo, ki bi bila sposobna tudi voditi posle zasebnega tajnika pri zdravniku. Fino delo in dobra plača za pravo osebo. Mora znati angleško in slovensko. Naslovite pisma na: Sanatist, 528 Desplaines Ave., Forest Park, Ill. 24t8

Najboljše ribe vsak dan dobite v prodajalni na 1331½ Collins St., Joliet, Ill.

Istotako razvažamo pivo in likerje vseh vrst. Naročite lahko po telefonu. Chicago tel. 2822.

M. BROWN, lastnik.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-fene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naših mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

ZIMSKÉ IN SPOMLADNE OBLEKE.

Edne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolni zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odst. vredne znamke ali pa register tiket izvežemsi na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporočata "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1601 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (The Holy Family Society) šte. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich, Podpredsednik.....Stephen Kukar, Tajnik.....Jos. Klepec, Zapisnikar.....John Barbich, Blagajnik.....John Peiric, Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Tezak, John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad \$2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad \$2,466.50 bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

ново mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Splošnovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

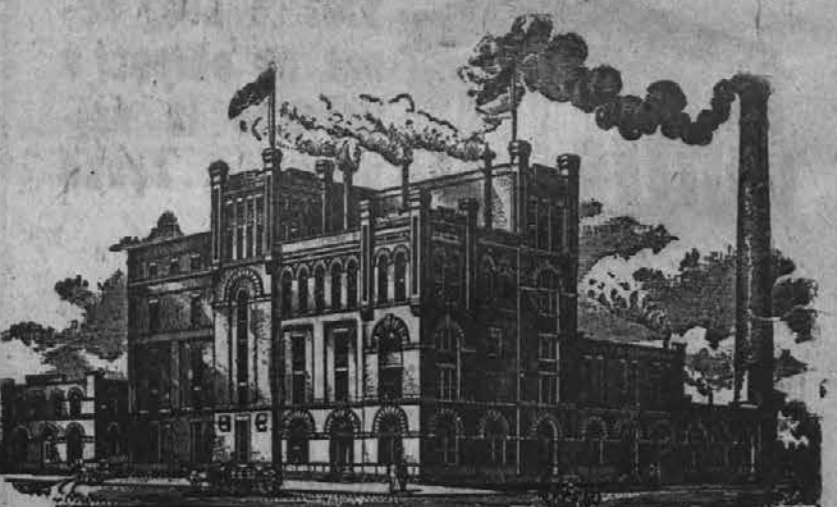
STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 527.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehning Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Raybar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vино, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vино, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domače Vино, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Ona telefona 405

S. Bluff St., Joliet, Ill.

"VATERLAND" NAJVEČJA LADJA NA SVETU.

Odkar se je začela vojna, je bil nemški parnik "Vaterland" pridržan v ladjenici v Hobokenu, N. J. Puščica kaže proti ljudem. Primerjajte velikost ljudi in ladje.